

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**KATOLICKÁ CHARITA V KONTEXTU
NEZISKOVÉHO SEKTORU ČR A RF**

**THE CATHOLIC CHARITY IN THE CONTEXT OF NON – PROFIT
SECTOR OF THE CZECH REPUBLIC AND THE RUSSIAN
FEDERATION**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYPRACOVALA: Žaneta Sklenářová

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. Mgr. Jitka Komendová, Ph.D.

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Pusté Kamenici 30. 3. 2017

Podpis

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní doc. Mgr. Jitce Komendové, Ph.D., za konzultace, cenné rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytla.

Podpis

OBSAH

ÚVOD	6
1. VYMEZENÍ POJMŮ	8
1. 1 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR.....	8
1. 1. 1 Definice	8
1. 2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE (NNO).....	9
1. 2. 1 Definice NNO.....	9
1. 2. 2 Cíle NNO.....	10
1. 2. 3 Dělení NNO v ČR	11
1. 2. 4 Dělení NNO v RF.....	11
1. 3 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR ČR	12
1. 4 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR RF	14
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE	17
2. 1 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA (dále CHČR)	17
2. 1. 1 Organizační struktura CHČR	17
2. 1. 2 Služby CHČR	18
2. 1. 3 Další činnost CHČR	20
2. 2 CHARITA RUSKÉ FEDERACE (dále CHRFB)	21
2. 2. 1 Organizační struktura CHRFB	22
2. 2. 2 Služby CHRFB	22
2. 2. 3 Další činnost CHRFB.....	24
3. LEGISLATIVA	25
3. 1 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA	25
3. 1. 1 Zákon č. 3/2002 Sb.....	25
3. 1. 2 Zákon č. 108/2006 Sb.....	26
3. 1. 3 Zákon č. 372/2011 Sb.....	27
3. 2 CHARITA RUSKÉ FEDERACE	27
3. 2. 1 Zákon N7 – ФЗ.....	28
3. 2. 2 Zákon N 125 – ФЗ.....	29
3. 2. 3 Zákon N 135 – ФЗ.....	30
4. FINANCOVÁNÍ	32
4. 1 FINANCOVÁNÍ CHČR.....	32

4. 1. 1 Fundraising	32
4. 1. 2 Finanční zdroje CHČR	33
4. 1. 3 Státní podpora.....	36
4. 1. 4 Daňové zvýhodnění	37
4. 1. 5 Dobrovolnictví.....	37
4. 2 FINANCOVÁNÍ CHRFB	38
4. 2. 1 Finanční zdroje CHRFB	38
4. 2. 2 Státní podpora charit	41
5. PREZENTACE CHARIT	43
ZÁVĚR	46
PEŽIOME	50
BIBLIOGRAFIE.....	56
Knižní zdroje.....	56
Internetové a elektronické zdroje	56
Právní předpisy	59
Ostatní zdroje	59
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	61
ANOTACE	62

ÚVOD

Nestátní neziskový sektor a nestátní neziskové organizace hrají v současné době ve společnosti velmi důležitou roli a jsou významnou součástí společenského života dané země. Nestátní neziskové organizace se často snaží rozvíjet ta místa ve společnosti, která nejsou v zájmu státu ani podnikatelů, a zajišťovat takové věci, o které se stát z různých důvodů nestará, nebo starat nemůže. Prosazení se těchto organizací není často lehké, o čemž mimo jiné pojednává tato práce. Tyto organizace mají nezanedbatelný podíl na šíření dobrého jména dané země, a proto by jim mělo být věnováno více pozornosti. Fungování výše uvedených organizací bude v této práci přiblíženo na příkladu jedné z největších nestátních neziskových organizací - katolické charity. Materiálů zabývajících se fungováním charit je však velmi málo a jsou velmi těžko dohledatelné, proto jedním z cílů této bakalářské práce bude snaha vytvořit ucelený text o fungování charit v rámci neziskového sektoru České republiky a Ruské federace.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zanalyzovat fungování Charity Česká republika a Charity Ruské federace, především z hlediska neziskového sektoru, a následně toto fungování porovnat v rámci jednotlivých oblastí. V závěru práce bude jedním z cílů kromě komparace charit v ČR a charit v RF také zamyšlení se nad možným fungováním charit do budoucna.

Předkládaná bakalářská práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol. Každá kapitola je strukturována do dvou hlavních částí, přičemž v první části je vždy představeno dané téma v České republice a ve druhé v Ruské federaci. První kapitola s názvem *Vymezení pojmů* definuje pojmy nestátní neziskový sektor a nestátní nezisková organizace, vymezuje cíle těchto organizací, dělí tyto organizace na příslušné právní formy v rámci ČR a RF a v závěru se věnuje analýze nestátního neziskového sektoru v ČR a v RF od historie po současnost.

Druhá část s názvem *Základní informace* nejdříve představuje každou z charit z hlediska jejich činností a cílů. Následně je zde představena organizační struktura, popsány poskytované služby a činnosti v rámci charit a v závěru jsou zmíněny některé z dalších činností charit v ČR a RF.

Třetí kapitola s názvem *Legislativa* je věnována legislativní úpravě charit. V této kapitole je vymezeno zařazení Charity Česká republika a Charity Ruské federace do příslušné právní formy a následně jsou představeny hlavní zákony, jimiž se každá z charit řídí. Každému ze zákonů je poté věnována samostatná část, v níž je popisováno znění zákona aplikované přímo na charity.

Čtvrtá část s názvem *Financování* je stěžejní částí této bakalářské práce, neboť právě problematika financování poskytuje nejlepší pohled na fungování charit v nestátním neziskovém sektoru jednotlivých zemí. V této části bakalářské práce bude tedy provedena konkrétní podrobná analýza financování charit v rámci obou zemí. Čtvrtá kapitola konkrétně představuje, analyzuje a dělí zdroje příjmů a finančních prostředků charit, vymezuje pojem fundraising, úzce související s financováním charit, věnuje se státní podpoře charit, daním a zaměřuje se také na strukturu výdajů charit v ČR a RF. Pozornost je věnována také dobrovolnictví, neboť na práci dobrovolníků je fungování charit v České republice téměř závislé.

Následující závěrečná kapitola s názvem *Prezentace charit* se věnuje vnější komunikaci charit s veřejností a zaměřuje se na prezentaci charit v médiích a v ostatních sdělovacích prostředcích. Komunikace s veřejností prostřednictvím médií, konferencí, tiskových zpráv apod. je velmi důležitou součástí každé dobře fungující organizace.

Výsledkem této bakalářské práce by měl být ucelený text poskytující základní informace o fungování katolické charity v rámci nestátního neziskového sektoru a vytyčení hlavních rozdílů mezi Charitou Česká republika a Charitou Ruské federace.

1. VYMEZENÍ POJMŮ

Vzhledem ke zvolenému tématu je nezbytné v první řadě definovat a blíže vymežit některé pojmy související s tématem této bakalářské práce. Ještě před konkrétní analýzou Katolické charity v kontextu neziskového sektoru České republiky a Ruské federace bude proto přiblížen a definován samotný pojem „nestátní nezisková organizace“ (dále jen NNO), vymezen nestátní neziskový sektor jako takový a část práce bude zaměřena konkrétně na nestátní neziskový sektor ČR a RF.

1. 1 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR

1. 1. 1 Definice

Definovat jednoznačně nestátní neziskový sektor je poměrně problematické, avšak za komplexní a mezinárodně uznávanou charakteristiku nestátního neziskového sektoru je považována definice L. M. Salamona a H. K. Anheiera, podle níž nestátním neziskovým sektorem rozumíme soubor všech nestátních neziskových organizací v určité zemi, které vyhovují tzv. strukturálně – operacionální definici neziskových organizací.¹ V praxi to znamená, že nestátní nezisková organizace musí pro působení v nestátním neziskovém sektoru splňovat základní kritéria, podle nichž jsou všechny NNO:

1. **Institucionalizované** (organized) - tj. jsou formálně organizovaným subjektem.
2. **Soukromé** (private) – mají soukromoprávní povahu, tj. jsou institucionálně oddělené od státní správy. Tento fakt však neznamená, že ve vedoucích pozicích NNO tvořících nestátní neziskový sektor nemohou být státní úředníci a NNO nemohou využívat významnou státní podporu. Rozhodující je pouze to, že základní struktura NNO je ve své podstatě soukromá.
3. **Neziskové** (non – profit) – nerozdělují si zisk vzniklý činností organizace mezi vlastníky, správce nebo vedení organizace. Dosažený zisk musí NNO reinvestovat do dalších cílů daných posláním organizace.
4. **Samosprávné a nezávislé** (self – governing) – musí být samosprávným a autonomním objektem, tj. nebýt ovládány vnějšími strukturami, ale být schopny řídit samy sebe. NNO nejsou ovládány a kontrolovány zvenčí státem či jinými institucemi, tj. řídí se svými interními pravidly.

---

¹ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 15. ISBN 978-80-245-1650-9.

5. **Dobrovolné** (voluntary) - musí vznikat dobrovolně, tj. veškeré své činnosti vykonávat na základě dobrovolného rozhodnutí a nikoli na základě direktivního nařízení vyšší moci.²

1. 2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE (NNO)

1. 2. 1 Definice NNO

Jasná definice NNO bohužel neexistuje ani v českém, ani v ruském právním řádu, nicméně za NNO lze považovat takovou organizaci, která byla založena za jiným účelem, než je podnikání. Jedná se o takové organizace, které nevytvářejí zisk k přerozdělení mezi jeho vlastníky, správce nebo zakladatele. NNO je sice schopná zisk vytvářet, ale tento zisk není primárním cílem a musí být opět využit k rozvoji dané organizace a plnění jejích cílů.³

Veškeré své úsilí vynakládají NNO na pomoc ve všech oblastech lidského života. Primárním motivem jejich působení není nikdy návratnost investic, ale dobrá vůle, obětavost a úsilí pomáhat.⁴

NNO nejsou závislé na státu. Existence NNO vychází z principu sebeřízení společnosti, což v praxi představuje schopnost určitého společenství lidí žijících a spolupracujících ve vymezeném prostoru organizovat a vzájemně usměrňovat své jednání. Jedná se o takové aktivity, jakými je podílení se na účasti veřejné politiky v rámci občanské společnosti. Toto je hlavní příčinou sdružování občanů do různých typů NNO. Svoboda sdružování (odůvodnění existence těchto organizací) se tak stává jednou ze základních svobod demokratického státu.⁵

NNO jsou právnickou osobou založenou s účelem poskytování obecně (veřejně) prospěšných služeb, zejména v oblasti ochrany životního prostředí, vzdělávání a výchovy, péče o volný čas jednotlivých skupin obyvatelstva, humanitární, charitativní a

---

² ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 7. ISBN 80-210-3031-3.

³ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 13 - 14. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁴ Ministerstvo zahraničí ve spolupráci s Rádiem Praha. *Neziskový sektor* [online]. [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>

⁵ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

sociální péče, zdravotnictví, ochrany života a zdraví, osob, kultury, tělovýchovy a sportu, ochrany zvířat, ochrany památek a dalších.⁶

Primárním zdrojem financí NNO není samofinancování, ale zejména zdroje získané od dobrovolně veřejných nebo soukromých subjektů.⁷

NNO mají ve všech sférách života společnosti velký význam. Existence NNO je konkrétní aplikací svobody sdružování, což představuje základní princip demokracie a občanské společnosti. Každý jednotlivec je oprávněn vstoupit do veřejného prostoru, prosazovat své zájmy a tím pádem naplňovat poslání dané organizace, pokud tímto jednáním neohrožuje jiné občany.⁸

NNO představují barometr rozvinuté občanské společnosti. Podle počtu aktivních NNO se měří rozvinutost každé občanské společnosti, tj. čím více má daný stát NNO, tím více je považován za rozvinutý, neboť sdružování občanů je projevem jejich aktivity a angažovanosti ve veřejném životě a jejich vystupování vůči státní správě.⁹

1. 2. 2 Cíle NNO

NNO mohou být vytvořeny pro dosažení sociálních, charitativních, vzdělávacích, kulturních, vědeckých a řídicích cílů, dále také s cílem ochrany zdraví občanů, rozvoje tělesné kultury a sportu, s cílem plnění duchovních a jiných nehmotných potřeb občanů, ochrany práv, s cílem plnění zájmů občanů a organizací, řešení sporů a konfliktů, poskytování právní pomoci a také pro dosažení jiných cílů zaměřených na dosažení veřejné výhody.¹⁰

Jedním z hlavních cílů NNO je snaha změnit jednotlivce a společnost. Úkolem každé NNO je transformovat poslání do specifických cílů dané organizace. Každá NNO má vytyčené určité poslání a všechny aktivity, které vykonává, by měly k tomuto poslání směřovat. Každá NNO by měla směřovat k vytvoření žádoucího stavu v budoucnosti.

---

⁶ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 14 - 15. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁷ Tamtéž, str. 15

⁸ Tamtéž, str. 19 - 20

⁹ Tamtéž, str. 19 - 20

¹⁰ РФ. Федеральный закон N 7 – ФЗ "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996 [online]. [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8824/

Cíle každé NNO musí být definovány jasně a srozumitelně a musí být zaměřeny na určité specifické skupiny lidí. Dosažení cílů NNO je možné jen tehdy, pokud organizace znají dobře své klienty.

Snahou a jedním z cílů neziskového sektoru a NNO je rozvíjet ta místa ve společnosti, která nezajímají stát ani podnikatele, a zajišťovat takové věci, o které se stát z různých důvodů nemůže nebo nechce postarat.¹¹

1. 2. 3 Dělení NNO v ČR

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO) dělí podle Nového občanského zákoníku (89/2012 Sb.) NNO v České republice na šest základních právních forem:

- spolky a pobočné spolky,
- nadace a nadační fondy,
- účelová zařízení církví,
- obecně prospěšné společnosti,
- ústavy,
- školské právnické osoby.¹²

Charita Česká republika právně spadá pod **Účelová zařízení církví**.

1. 2. 4 Dělení NNO v RF

Ruský právní řád vyděluje podle federálního zákona číslo N7 - Ф3 ze dne 12. 1. 1996 O neziskových organizacích (Федеральный закон "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996 N 7 - Ф3) šest základních právních forem NNO:

- společenské a náboženské organizace (sdružení),
- fondy,
- nezisková partnerství,
- soukromé instituce,
- autonomní neziskové organizace,
- sdružení právnických osob (asociace a svazy).¹³

---

¹¹ BOUKAL, Petr a VÁVROVÁ, Hana. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007, str. 8 - 9. ISBN 978-80-245-1293-8.

¹² Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. Dostupné z: systém ASPI.

Charita v Ruské federaci právně náleží ke **Společenským a náboženským organizacím** (sdružením).

1.3 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR ČR

Historie nestátního neziskového sektoru sahá v České republice do dávných dob a je velmi bohatá. Již v pradávné historii se můžeme setkat s různými církevními organizacemi (náboženská bratrstva, kláštery apod.), řemeslnickými sdruženími, ochrannými svazy měst apod. Příslušnost ke sdružování byla, na rozdíl od současnosti, povinná. Ve sféře sociální péče, zdravotní péče a vzdělávání převládaly až do 18. století církevní organizace. V 18. století dochází k procesu tzv. sekularizace¹⁴, díky němuž stoupá počet mimocírkevních organizací. V 18. – 20. století se začínají objevovat uskupení pod názvy spolek, korporace, jednota, asociace, svaz, fond, sdružení, komunita apod. Během druhé poloviny 18. století a celého 19. století dochází k obrovskému rozkvětu spolkové činnosti. Charakter sdružování přechází od povinného k volnému.¹⁵

V roce 1918, po vzniku samostatného státu, dochází k otevření prostoru pro svobodnou činnost. Vznikají nové spolky zejména v oblasti zdravotní a sociální péče, kultury, sportu, vzdělávání, péče o přírodu, vznikají nová církevní a náboženská hnutí, spolky národnostních menšin apod. Počet NNO výrazně roste, což je dáno především změnou politického systému v zemi – tedy přechodem z monarchie na demokracii. V této době se většina spolků věnuje péči o chudé spoluobčany a mládež.¹⁶

Od roku 1938 do roku 1948 a dále od roku 1948 do roku 1989 je spolková činnost výrazně potlačena a postupně zaniká. V roce 1939 byl vývoj přerušen německou okupací a v roce 1948 násilně podřízen stranickému vedení (KSČ). Nestátní neziskové organizace byly nahrazeny státními rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi.¹⁷ Období mezi lety 1951 – 1989 je považováno za jedno z nejmutnějších období rozvoje nestátních neziskových organizací vůbec. Spolkové činnosti jsou označovány za přežitky a postupně

---

¹³ РФ. Федеральный закон N 7 – ФЗ "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996 [online]. [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8824/

¹⁴ omezování církevního vlivu

¹⁵ BOUKAL, Petr a VÁVROVÁ, Hana. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007, str. 11. ISBN 978-80-245-1293-8.

¹⁶ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 14. ISBN 80-210-3031-3.

¹⁷ Tamtéž, str. 14 - 15

se mění na masové organizace.¹⁸ Posléze nejsou občané ochotní zapojovat se do občanských aktivit, a to zejména z přesvědčení, že jedině stát je schopný se o všechny postarat a sami občané se nemají do ničeho plést. Jedná se o přežitky z dob „reálného socialismu“.¹⁹

Klíčovým rokem nestátního neziskového sektoru je rok 1989, ve kterém dochází k obnovení soukromoprávního nestátního neziskového sektoru. Občané mají znovu možnost svobodně se sdružovat, prosazovat své zájmy, tedy reagovat na společenské otázky různého charakteru. Rok 1990 se stává startovací čarou v historii nestátního neziskového sektoru ČR. Vznikají zákony, jež dávají občanům svobodu k možnosti sdružování.²⁰

V následujícím období (v letech 1990 – 2001) prochází nestátní neziskový sektor dynamickým vývojem. Počet NNO rapidně narůstá. Důvodem nárůstu je navazování na demokratické období tzv. „první republiky“, které se jeví zlatým věkem občanské společnosti i vztahu státu k NNO. Spousta „prvorepublikových“ NNO (jako např. církevní katolická charita) je obnovována a získává zpět svůj majetek.²¹ NNO jsou podporovány i zvenčí. Do země vstupují i zahraniční dárci a podporují rozvoj NNO jako součást rozvoje nové demokracie.²²

V roce 2004 vstupuje ČR do EU, což umožňuje NNO čerpat prostředky z fondů EU a navazovat nová partnerství.

V současné době je nestátní neziskový sektor v ČR založen zejména na tzv. korporativismu²³. Hlavní hnací silou v rozvoji nestátního neziskového sektoru v ČR je soukromá iniciativa občanů spojená s asociativním, dobrovolným členstvím. V rámci korporativního procesu jsou v ČR zakládány asociace sdružující NNO (např. Asociace

---

¹⁸ BOUKAL, Petr a VÁVROVÁ, Hana. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007, str. 11. ISBN 978-80-245-1293-8.

¹⁹ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 17. ISBN 80-210-3031-3.

²⁰ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 33. ISBN 978-80-245-1650-9.

²¹ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 17. ISBN 80-210-3031-3.

²² BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 33 - 34. ISBN 978-80-245-1650-9.

²³ idea solidární spolupráce jednotlivých společenských a zájmových skupin a tříd, založena na principu sounáležitosti členů v pracovním procesu

nestátních neziskových organizací – ANNO). Iniciativa ke sdružování probíhá v současnosti v ČR zdola, nerozhoduje o ní panovník ani státní orgány.²⁴

1. 4 NESTÁTNÍ NEZISKOVÝ SEKTOR RF

Nestátní neziskový sektor (též pod názvem třetí sektor) je v Ruské federaci poměrně novým odvětvím vzniklým v souvislosti s nárůstem role společenských a charitativních organizací v systému sociální ochrany obyvatelstva. Během svého formování si prošel čtyřmi základními vývojovými etapami.²⁵

První etapa probíhala do roku 1992 a je nazývána etapou zrození. Do roku 1992 existovalo v Ruské federaci velmi málo dobrovolnických společenských sdružení. Většina z těchto sdružení měla spíše dekorativní charakter a ve výsledku neměla prakticky žádný vliv na sociální procesy v zemi. Socialistické formy společenských sdružení nebylo téměř možné řadit do třetího sektoru, protože ve skutečnosti byly státními institucemi a byly zcela závislé na rozpočtovém financování. V roce 1991 byl přijat SSSR zákon „O společenských sdruženích“, čímž došlo ke změně povolávacího způsobu vzniku společenských organizací na způsob registrační. V důsledku toho mohla dobrovolná sdružení fungovat zcela legálně.²⁶

Následuje fáze tzv. exploze, trvající od roku 1992 do roku 1994. Už od konce roku 1992 můžeme pozorovat obrovský rozkvět společenského hnutí. Na Ministerstvu spravedlnosti RF se zaregistrovalo téměř dvaapůlkrát více společenských sdružení než v předešlém roce. Zvláště intenzivně se třetí sektor rozvíjel na regionální úrovni. Na místní orgány spravedlnosti se každoročně registrovalo o několik desítek více nových společenských sdružení než na Ministerstvo spravedlnosti RF. Ve výsledku se ale pouze malá část těchto sdružení ukázala jako životaschopná. Takováto situace trvalo až do roku 1995, kdy nadšence začali nahrazovat profesionálové.²⁷

Třetí etapa, trvající od roku 1995 do roku 1998, je nazývána fází tzv. krystalizace. V roce 1995 nahradil intenzivní růst třetího sektoru v RF proces krystalizace. V roce

---

²⁴ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 38 - 39. ISBN 978-80-245-1650-9.

²⁵ Социальная работа. *Третий сектор и его роль в социальной защите населения* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://soc-work.ru/article/24>

²⁶ ЯРЫГИНА Т. и АНТИПОВА. Т. и ШАЛГАНОВА И. *Третий сектор в России* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://www.yabloko.ru/Themes/Social/soc-37.html>

²⁷ Tamtéž

1995 byl přijat nový zákon „O dobrovolných sdruženích“, objevil se zákon „O neziskové činnosti“ a „O charitativní činnosti a charitativních organizacích“, upravující nejen společné aspekty neziskových organizací, ale i jejich zvláštní rysy. Začalo docházet k integraci neziskových organizací a objevily se tzv. deštníkové struktury, jež spojovaly organizace se stejnou činností ve svazy a asociace. V důsledku toho přestala být společenská aktivita v RF posuzována mocí a přešla na kvalitativně lepší, mezinárodně srovnatelnou, úroveň. Organizace ruského třetího sektoru přestaly být závislé na státu a začaly přecházet v pozici partnerství.²⁸

Čtvrtou fází vývoje je fáze krize a stagnace. Fáze krize a stagnace se projevuje od roku 1998 až do současnosti. V srpnu a září roku 1998 propukla v RF finanční krize, která s sebou přinesla naprosté změny ve třetím sektoru. Mnohé organizace přišly i o ty nejmenší finanční prostředky. Důvodem bylo mimo jiné odebrání licence jedné z největších ruských bank („СБС-Аrho“), která spravovala finanční prostředky většiny neziskových organizací. NNO byly nazvány „podvádějícími neplatiči“, na které se začaly uplatňovat vysoké trestní sankce. Organizace přestávaly být životaschopné, začínala jim být vypínána elektřina, topení, odpojeny telefony. Pro mnohé z nich to byl krok k zániku, jelikož například dětská linka důvěry nemohla bez telefonického spojení fungovat. Krizí nejvíce utrpěly největší dobrovolnické organizace, které mají vysoké provozní náklady – dětské domovy, azylové domy, rehabilitační centra, hospici apod. Mnohá sdružení stála před nelehkou volbou: zaniknout, nebo začít spolupracovat se sponzory, kteří jsou ochotni podílet se na financování dobrovolnických organizací, avšak za předpokladu vrácení 10-15 % z celé částky příspěvku. Podobné nelegální aktivity i v dnešní době výrazně omezují nezávislost organizací třetího sektoru a zvyšují jejich zranitelnost. Naděje na zachování organizací třetího sektoru stále je, avšak tyto organizace se potýkají s velkými problémy.²⁹

Současný nestátní neziskový sektor RF je velmi nevýkonný. Podle statistických údajů se podíl skutečně fungujících organizací třetího sektoru pohybuje kolem 15-20%. Ostatní nevládní neziskové organizace se potýkají především s finančními problémy.

---

²⁸ ЯРЫГИНА Т. и АНТИПОВА Т. и ШАЛГАНОВА И. *Третий сектор в России* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://www.yabloko.ru/Themes/Social/soc-37.html>

²⁹ Тамtéž

Většina z nich očekává příchod nového zdroje financování, protože ze svých vlastních zdrojů nejsou životaschopné.³⁰

---

³⁰ ЯРЫГИНА Т. и АНТИПОВА Т. и ШАЛГАНОВА И. *Третий сектор в России* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://www.yabloko.ru/Themes/Social/soc-37.html>

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE

2. 1 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA (dále CHČR)

Nevládní nezisková organizace Charita Česká republika je největším nestátním poskytovatelem zdravotnických a sociálních služeb na území ČR, a zároveň tedy největší NNO v ČR. CHČR je v České republice zřizována **římskokatolickou církví, konkrétně Českou biskupskou konferencí**.³¹ Jedná se o subjekt působící v oblasti sociální péče, který byl primárně založen pro poskytování sociálních nebo zdravotnických služeb. Hlavním cílem CHČR je poskytování pomoci bližním v nouzi bez ohledu na jejich věk, pohlaví, politické smýšlení, zdravotní stav, rodinné uspořádání, sexuální orientaci, sociální a ekonomickou situaci a postavení, příslušnost k rase, národnosti či náboženského vyznání. Bližními jsou míněni občané, kteří se z různých důvodů ocitli na okraji společnosti. Jedná se o osamělé matky s dětmi, osoby bez domova, zdravotně a mentálně postižené osoby, romské a jiné sociálně slabé rodiny, drogově závislé, opuštěné lidi, opuštěné staré lidi, uprchlíky, vězně a osoby vracející se z výkonu trestu. Další specifickou skupinu, jež CHČR zastřešuje, tvoří nově i rodiny postižené v letech 1997, 1998, 2002 a 2009 povodněmi a také děti adoptované na dálku v zahraničí.³²

2. 1. 1 Organizační struktura CHČR

CHČR se skládá ze **dvou arcidiecézních** charit (Olomouc, Praha) a **šesti diecézních** charit (Plzeň, Litoměřice, České Budějovice, Hradec Králové, Brno, Ostrava – Opava), pod něž spadá k dnešnímu dni 348 farních, oblastních a městských charit. Arcidiecézní a diecézní charity působí na území daného (arci)biskupství.³³ Prostřednictvím těchto „poboček“ provozuje CHČR v České republice více než dvě stě různých charitativních domovů, poraden a různých středisek pomoci.³⁴ Každá z (arci)diecézních charit má svou vlastní právní subjektivitu. Jak již bylo zmíněno, CHČR je zřizována Českou biskupskou konferencí, na základě čehož odpovídá rozložení charit na území ČR svou strukturou církevní hierarchii. Ve své práci pak vychází CHČR z křesťanských principů.

---

³¹ Charita ČR. *O charitě – Charita Česká republika* [online]. [cit. 2016-11-10]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

³² BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 64 – 65. ISBN 978-80-245-1650-9.

³³ Charita ČR. *O charitě – Charita Česká republika* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

³⁴ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 65. ISBN 978-80-245-1650-9.

Všechny charity na území ČR zaštiťuje z hlediska celostátní úrovně Sekretariát charity ČR (též pod názvem sdružení Charita Česká republika). Základním úkolem Sekretariátu charity ČR je koordinace veškerých projektů humanitární pomoci, spolupráce založené na rozvoji, pomoc cizincům v nouzi na území ČR a poskytnutí servisu z hlediska sociálních a zdravotnických služeb. Sekretariát Charity ČR také spolupracuje s vládou a státní správou a stará se o správu centrálních sbírkových kont. Aktivně se mimo jiné podílí na propagaci charit, charitativních akcí a kampaní. Sekretariát Charity ČR také rozvíjí spolupráci s Caritas Europa a Caritas Internationalis.³⁵

CHČR je od roku 1995 jedním ze členů konfederace charitních organizací světa – **Caritas Internationals** (CI) se sídlem v Římě a dále také členem jejího evropského regionu – **Caritas Europa** (CE) s hlavním sídlem v Bruselu.³⁶ Mimo to je také jedním z partnerů OSN, ECHO³⁷ a dalších mezinárodních a tuzemských NNO.³⁸ Díky členství v těchto sítích má CHČR partnery po celém světě.

2. 1. 2 Služby CHČR

Jednotlivé pobočky charit na území ČR poskytují různé služby, které jsou potřebné pro konkrétní obyvatele daných regionů a pokrývají konkrétní potřeby místních lidí. Každá charita se více orientuje na služby, které jsou více potřebné v daném regionu. Při poskytování svých služeb spolupracují charity vždy s danou obcí či městem, krajem a dalšími institucemi v daném regionu. Všechny charity v ČR poskytují v zásadě stejné základní služby, nicméně každá s charit se více či méně specializuje na konkrétní služby.

Služby poskytované CHČR vychází z větší části ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Mimo služby vyplývající z tohoto zákona poskytuje CHČR také další služby, např. zdravotní služby, které však nejsou právně v žádném zákoně

---

³⁵ Charita ČR. *O charitě – Charita Česká republika* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

³⁶ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2009, str. 65. ISBN 978-80-245-1650-9.

³⁷ European civil protection and humanitarian aid operations (zdroj: <http://ec.europa.eu/echo/>)

³⁸ Charita ČR. *O charitě – Charita Česká republika* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

obsažené. Charitativní služby CHČR se dají v zásadě dělit na čtyři hlavní skupiny, a to na: sociální služby, zdravotní služby, hospicovou péči a ostatní charitativní služby.³⁹

Sociální služby jsou poskytovány buď terénně, tedy v přirozeném prostředí klientů, nebo ambulantně, kdy klienti dochází do zařízení charit. Tyto služby jsou poskytovány lidem, kteří se ocitli v tíživé sociální situaci. Cílem těchto služeb je tuto situaci zvládnout a ochránit klienty před tím, aby nedošlo k jejich vyčlenění ze společnosti. Sociální služby zahrnují podle zákona č. 108/2006 Sb. sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. **Sociální poradenství** je poskytováno lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci. Základní sociální poradenství je ze zákona poskytováno každé osobě zdarma. Mimo základní sociální poradenství funguje mnoho dalších specializovaných odborných poraden, které jsou zaměřeny na konkrétní skupiny lidí – např. rodinné poradny, manželské poradny, poradny pro oběti domácího násilí apod. Ve většině případů je i odborné sociální poradenství bezplatné. Druhou skupinou jsou **služby sociální péče**, které jsou poskytovány těm lidem, kteří se neobejdou bez pomoci druhých (např. senioři, zdravotně postižení, dlouhodobě nemocní atd.). Jedná se o služby spojené se stravováním, hygienou, pomocí s chodem domácnosti apod. Mezi tyto služby řadíme osobní asistenci, pečovatelské služby, denní stacionáře, chráněná bydlení apod. Služby sociální péče vedou své klienty k soběstačnosti a napomáhají jim k zajištění důstojného prostředí a zacházení. Tyto služby však nejsou bezplatné. Třetí skupinou jsou **služby sociální prevence**, jež pomáhají klientům překonávat nepříznivé životní situace a chrání je před sociálním vyloučením. Jejich základním cílem je pomoc při překonání nepříznivé životní situace klientů a změna jejich životních návyků tak, aby byli lépe uplatnitelní na trhu práce a v běžném životě. Tyto služby také chrání společnost před vznikem nežádoucích společenských jevů. Mezi služby sociální prevence řadíme například domy na půl cesty, azylové domy, noclehárny, kontaktní centra, intervenční centra apod.⁴⁰

Zdravotní služby představují především ošetrovatelskou péči. Jedná se o zdravotní péči poskytovanou zdravotními sestrami v přirozeném prostředí klientů, tedy v jejich domovech. Tato péče je konzultována s praktickým lékařem. Ošetrovatelky

---

³⁹ Charita ČR. *Sociální a zdravotní služby* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/socialni-a-zdravotni-sluzby/>

⁴⁰ Tamtéž

podávají klientům léky, pomáhají jim se cvičením, převazují rány apod. Zdravotní služby hradí veřejné zdravotní pojišťovny.⁴¹

Hospicová péče je péče zaměřená na pomoc nevléčitelně nemocných osob. Nejedná se pouze o zdravotní péči, ale také o poskytování nezbytných sociálních služeb, psychické podpory a duchovní péče. Hospicová péče je komplexem více služeb.⁴²

Mezi **ostatní charitativní služby** můžeme řadit různé doplňkové služby, jakými jsou půjčovny zdravotnických pomůcek, různé chráněné dílny, mateřská centra, šatníky, sbírky apod.⁴³

Z výročních zpráv CHČR za posledních pět let vyplývá, že největší zastoupení mají v rámci charit v ČR služby sociální prevence, poté služby sociální péče a třetí místo zauímají služby ostatní. Naopak nejméně zastoupená je na území ČR péče hospicová. V současné době fungují v České republice v rámci charit pouze čtyři kamenné hospice s kapacitou kolem 170 míst.⁴⁴

2. 1. 3 Další činnost CHČR

Charita Česká republika také aktivně pořádá odborné kurzy a školení pro veřejnost, lektorské činnosti, osvětové aktivity, věnuje se pořádání přednášek, vydávání publikací a materiálů o své činnosti, spolupracuje s vysokými školami a odbornými institucemi nejen na území ČR, ale i v zahraničí a aktivně podporuje vzdělávací aktivity svých členů a dobrovolníků. Mezi hlavní činnost CHČR patří také spolupráce s jinými křesťanskými církvemi a organizacemi působícími v sociálních, humanitárních, charitativních, zdravotních a vzdělávacích oblastech.⁴⁵

CHČR také dlouhodobě aktivně působí mimo území ČR, kde se zapojuje do zahraničních projektů a působí v rámci humanitární pomoci. V rámci humanitární pomoci se zaměřuje především na Nepál, Afghánistán, Pákistán a na země Blízkého východu, které se dlouhodobě ocitají v krizi. Dále působí na Filipínách, podílí se na

---

⁴¹ Charita ČR. *Sociální a zdravotní služby* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/socialni-a-zdravotni-sluzby/slovnicek-pojmu/#poradenstvi>

⁴² Tamtéž

⁴³ Tamtéž

⁴⁴ Výroční zpráva CHČR z let 2011 – 2015 [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/ke-stazeni/vyrocní-zpravy/>

⁴⁵ Stanovy CHČR [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/res/archive/014/001598.pdf?seek=1359990827>

pomoci migrantům v Srbsku a pomáhá finančně podporovat Ukrajinu. V rámci rozvojové spolupráce se pak zaměřuje na vzdělávání dětí a mládeže (Gruzie, Moldavsko a Kambodža) a především podporuje živobytí v zemích, ve kterých jsou špatné životní podmínky (Indie, Ekvádor, Bolívie, Peru, Uganda, Paraguay).⁴⁶ CHČR je také jedním z hlavních partnerů moskevské charity.

2. 2 CHARITA RUSKÉ FEDERACE (dále CHRFB)

Charita Ruské federace je charitativní nevládní neziskovou organizací poskytující sociální služby katolické církve. Základní principy a hodnoty CHRFB vychází z evangelií, jimiž se řídí a jimiž žije katolická církev.⁴⁷ CHRFB je součástí tzv. **Římskokatolické apoštolské administratury**⁴⁸ působící v Moskvě. Činnosti CHRFB koordinuje jménem apoštolské administratury Katolické charitativní centrum „Caritas evropské části Ruska“.⁴⁹

Charity mají na území RF složitější podmínky než charity v České republice, neboť katolíci zde mají poměrně malé zastoupení. Konkrétně katolíci tvoří přibližně 1% obyvatel země. Přesný počet katolíků není znám, nicméně podle přibližných výpočtů by se měl počet katolíků pohybovat kolem 600 tisíc. I přesto, že katolíci mají v RF pouze malé zastoupení, se snaží aktivně podílet na společenském životě a v kulturních a charitativních činnostech v RF.⁵⁰

CHRFB byla založena katolickou církví v Rusku před více než 100 lety. První organizace Caritas byla však v RF registrována až v roce 1991 a svou činnost rozvíjela za podpory Caritas Německa a jiných katolických organizací a nadací v Evropě. Charita byla v RF založena především proto, aby se stala zdrojem a centrem solidarity, pomoci a služeb potřebným lidem. Hlavním cílem začínající CHRFB bylo pomoci silami dobrovolníků a dary věřících lidí těm, kteří to potřebují. Činnost této organizace se

---

⁴⁶ Výroční zpráva CHČR za rok 2015 [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/res/archive/021/002453.pdf?seek=1473318584>

⁴⁷ Каритас Санкт – Петербург. *Религиозная организация «Католический благотворительный центр «Каритас Санкт – Петербург»* [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://opokar.peterlife.ru/russian%20charitable%20institutions/russian%20charitable%20institutions%20046.htm>

⁴⁸ Část církve, která doposud nebyla stanovena jako diecéze. Jedná se o předstupeň diecéze v zemích, ve kterých je katolická menšina.

⁴⁹ Na základě emailové komunikace s Nataljou Pěvcovovou (ředitelka charity Petrohrad), dne 5. 12. 2016. Email: caritas.petersburg@mail.admiral.ru

⁵⁰ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

vztahuje na všechny druhy sociální pomoci a iniciativy svépomoci. Činnost Charity Ruské federace je prováděna, stejně jako u CHČR, na neziskové bázi a především na základě křesťanských a lidských hodnot.⁵¹

Cílem CHRF je poskytování charitativní pomoci nejméně chráněným vrstvám obyvatelstva, bez ohledu na jejich etnický původ, sociální postavení, církevní příslušnost či národnost, a to: dětem, seniorům, mládeži i celým rodinám. CHRF věnuje zvýšenou pozornost nemocným, postiženým, osamoceným lidem, rodinám s více dětmi, vězňům, přistěhovalcům, a to včetně migrantů, uprchlíků a osob bez občanství a trvalého bydliště.⁵²

2. 2. 1 Organizační struktura CHRF

Struktura charit na území RF je poněkud rozdílnější než v ČR. V současné době působí v Rusku **tři hlavní diecézní charity** – charita s centrem v Moskvě, charita s centrem v Saratově a charita s centrem v Novosibirsku. Každá z těchto charit má několik dalších poboček v jiných městech v rámci svých regionů. Největší, moskevská charitativní organizace (Каритас Архиепархии Божией Матери в Москве), pod sebou dále sdružuje další hlavní centra, a to: charitu Petrohrad v severozápadním regionu (Католический благотворительный центр «Каритас Санкт-Петербург») a charitu Kaliningrad v západním regionu (Каритас-Запад, католический благотворительный центр – Калининград).⁵³

CHRF je od roku 1995 členem mezinárodní konfederace charitativních organizací světa **Caritas Internationals** a také členem evropského regionu Caritas Internationals – **Caritas Europa**.

2. 2. 2 Služby CHRF

Na základě analýzy několika charit na území RF lze říci, že se charity v Ruské federaci zaměřují v rámci své činnosti a svých služeb především na tři základní skupiny lidí, a to na: lidi bez domova, děti a mládež a seniory. Dalšími dvěma početnými kategoriemi jsou pak migranti a lidé nakažení HIV/AIDS. Těchto pět skupin lze

---

⁵¹ Каритас Санкт – Петербург. *О нас* [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://www.caritas-spb.org.ru/about/caritas-st-petersburg>

⁵² Tamtéž

⁵³ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

považovat za společné pro většinu charit na území RF. Dále se pak každá z charit specializuje na další, avšak již méně početné skupiny lidí. Mezi další činnosti a služby charit v RF pak spadá například pomoc lidem, které postihla mimořádná situace, pomoc matkám s dětmi, vězňům, pomoc lidem, kteří onemocněli tuberkulózou, invalidům, pomoc alkoholikům a narkomanům a pomoc invalidním dětem a jejich rodičům.

Mezi službami poskytovanými CHRFB zaujímá zvláštní místo sociální pomoc. Jedná se především o pomoc poskytovanou v domovech seniorů a domovech s pečovatelskou službou. Do těchto domovů dováží CHRFB potraviny a potřebné léky a poskytuje potřebnou sociální a lékařskou pomoc. Další z poměrně specifických služeb CHRFB je sociální a lékařská pomoc pro lidi bez domova, sociální pomoc odsouzeným a omilostněným. Dále poskytuje CHRFB pečovatelskou službu seniorům a buduje jídelny pro chudé, pro seniory a pro lidi bez domova. Jídelny pomáhají především osamělým starým lidem, a to nejen bezplatně se stravovat, ale také navázat nová přátelství a lépe se začlenit do kolektivu. Hlavní myšlenkou jídelen nebylo prvotně poskytnout lidem stravu zdarma, ale pomoci lidem dát pocit, že nejsou sami, a lépe je začlenit do sociálního prostředí. Zvláštní pozornost věnuje CHRFB také dětem a mládeži. V rámci programů pro děti a mládež jsou vytvářena dětská centra, domácí školy a další dětská zařízení, a to především pro děti z neúplných a sociálně slabších rodin a z rodin migrantů. Tyto dětské školy jsou mimo jiné určeny také dětem migrantů, které přicestovaly do RF a neznají ruský jazyk. Snahou těchto škol a center je pomoci dětem adaptovat se v novém prostředí.⁵⁴

Programy zaměřené na pomoc zdravotně postiženým představují především pomoc těmto lidem doma (v přirozeném prostředí), vytváření „domácí školy“ pro zdravotně postižené děti, budování denních center učení a svépomoci pro mladé zdravotně postižené osoby a dále také poskytování materiální a psychické pomoci těmto klientům. Služby a programy na podporu nakažených HIV a drogově závislých představují především poskytování léků a potravin těmto lidem. Dále se pak charity snaží začleňovat tyto lidi do skupin tzv. vzájemné pomoci. V rámci protituberkulózních programů jsou charitami poskytovány nemocným lidem léky, vitaminy, potraviny a

---

⁵⁴ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

oblečení. Mezi služby poskytované migrantům patří především právní pomoc rodinám uprchlíků a pomoc při získávání příslušných právních dokumentů.⁵⁵

Mezi služby poskytované charitami patří také zajištění ubytování pro osamocené matky s dětmi, které se ocitly v těžké životní situaci a nejsou schopny samy se postarat o děti. Charity zajišťují těmto dětem stravu, léky, oblečení, vzdělávání a různé aktivity. Matky žijí v těchto ubytovnách společně s dětmi a věnují se výrobě různých výrobků, které jsou následně prodávány na charitativních akcích, což přináší finanční zdroje jednotlivým charitám.

2. 2. 3 Další činnost CHRf

CHRf spolupracuje mimo jiné s charitativními organizacemi jiných křesťanských církví, sociálními organizacemi muslimů, židů, buddhistů a také s veřejnými humanitárními organizacemi (např. Červený kříž) a s orgány místní samosprávy.⁵⁶

Charita v Ruské federaci mimo jiné pořádá různé osvětové aktivity, kurzy a semináře pro veřejnost a snaží se aktivně začleňovat mladé lidi do svých aktivit. CHRf také pořádá různé vzdělávací kurzy a provozuje sociální školu Caritas, ve které se snaží vzdělávat jak profesionály, tak dobrovolníky.⁵⁷

---

⁵⁵ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

⁵⁶ Каритас Юга России. *Что такое Каритас?* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <https://caritasru.wordpress.com>

⁵⁷ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

3. LEGISLATIVA

3.1 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA

Česká katolická charita, oficiálním názvem Charita Česká republika, je podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace právnickou osobou, spadající pod právní formu soukromého práva s názvem **Účelová zařízení církví**, zřizovaných církvemi a náboženskými společnostmi podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, navazujícího na Listinu základních práv a svobod.⁵⁸

Charita Česká republika je dobrovolným sdružením osob, vznikajícím (též podle zákona č. 3/2002 Sb.) na základě registrace na Ministerstvu kultury ČR (MKČR).⁵⁹

Charita Česká republika tedy funguje z hlediska státní legislativy na základě tří zákonů:

- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech),
- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.

3.1.1 Zákon č. 3/2002 Sb.

Konkrétní text zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, upravuje podle §1 především postavení církví a náboženských společností; vedení veřejně přístupných seznamů registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a právnických osob založených registrovanou církví a náboženskou společností a

---

⁵⁸ Sekretariát RVNNO. *Typologie NNO v ČR podle Státní politiky vůči NNO v letech 2015 – 2020* [online]. [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_666/fakta_neziskovky-v_typu_neziskovych_organizaci/

⁵⁹ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 28. ISBN 80-210-3031-3.

evidovaných osob podle tohoto zákona; působnost Ministerstva kultury ve věcech církví a náboženských společností.⁶⁰

Zákon č. 3/2002 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 dále upravuje svobodu náboženského vyznání; podmínky vzniku a působení církví a náboženských společností; zvláštní práva registrovaných církví a náboženských společností; rejstříky registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a evidovaných právnických osob; registraci církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností; zrušení a zánik registrované církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a evidované právnické osoby.⁶¹

3. 1. 2 Zákon č. 108/2006 Sb.

Předmětem úpravy zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jsou podle §1 podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvků na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklad pro výkon činnosti v sociálních službách. Dále tento zákon upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.⁶²

Pod zákon č. 108/2006 Sb. spadá také vymezení okruhu oprávněných osob majících nárok na příspěvek na péči, výše těchto příspěvků apod., vymezení druhů a forem sociálních služeb, základní činnosti při poskytování sociálních služeb, povinnosti poskytovatelů sociálních služeb, financování sociálních služeb aj.⁶³

Z hlediska charity tento zákon tedy upravuje především kvalitu poskytování sociálních služeb. Všechny charity jsou povinny poskytovat sociální služby potřebným

---

⁶⁰ Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností. Dostupné z: systém ASPI

⁶¹ Tamtéž

⁶² Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dostupné z: systém ASPI

⁶³ Tamtéž

občanům na certifikované úrovni kvality, čímž mají zajišťovat jejich odpovídající kvalitu života.

3. 1. 3 Zákon č. 372/2011 Sb.

Z konkrétního textu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, je možné vyjmout skutečnosti, jakými je úprava zdravotní služby a podmínky jejich poskytování a s tím spojený výkon státní správy, druhy a formy zdravotní péče poskytované charitami, práva a povinnosti pacientů a osob pacientům blízkých, poskytovatelů zdravotních služeb, zdravotnických pracovníků, jiných odborných pracovníků a dalších osob v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Výše uvedený zákon také zpracovává předpisy Evropské unie.⁶⁴

Tento zákon dále upravuje druhy a formy zdravotní péče poskytované mimo jiné charitami, obecné podmínky poskytování zdravotních služeb, oprávnění charity k poskytování zdravotních služeb, práva a povinnosti pacienta a jiných osob aj.⁶⁵

Mimo výše uvedených zákonů podléhá CHČR také **kánonům** číslo **312** a číslo **313** dle Kodexu kanonického práva.

3. 2 CHARITA RUSKÉ FEDERACE

V Ruském právním řádu spadá charita RF podle zákona N7 – Ф3 „O neziskových organizacích“ ze dne 12. 1. 1996 k formě nestátní neziskové organizace s názvem **Společenské a náboženské organizace (sdružení)**.

Z hlediska Ruského právního řádu se Charita v Ruské federaci řídí především Ústavou Ruské federace, federálním zákonem N7 – Ф3 „O neziskových organizacích“ ze dne 12. 1. 1996 ("*О некоммерческих организациях*" от 12. 01. 1996 N 7 - Ф3), federálním zákonem N 125 – Ф3 „O svobodě náboženského vyznání a náboženských společnostech“ ze dne 26. 9. 1997 ("*О свободе совести и о религиозных объединениях*" от 26. 09. 1997 N 125 - Ф3), federálním zákonem N 135 – Ф3 „O charitativní činnosti a charitativních organizacích“ ze dne 11. 8. 1995 ("*О благотворительной деятельности и благотворительных организациях*" от 11. 08.

---

⁶⁴ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Dostupné z: systém ASPI.

⁶⁵ Tamtéž

1995 N 135 - ФЗ), předpisy kanonického práva Římskokatolické církve a ostatními předpisy platnými na území Ruské federace.⁶⁶

3. 2. 1 Zákon N7 – ФЗ

Z konkrétního textu zákona N 7 – ФЗ „O neziskových organizacích“ aplikovaného přímo na charity vyplývá, že tento zákon upravuje především právní postavení charit na území RF, způsob vzniku, činnost, reorganizaci a likvidaci charit, zisk a využívání majetku charit, práva a povinnosti zakladatelů a účastníků, základy řízení charity jako neziskové organizace a možné formy podpory charit orgány státní moci a orgány místní samosprávy.⁶⁷

Jak již bylo zmíněno, charita RF se podle tohoto zákona řadí ke Společenským a náboženským organizacím (sdružením). Zákon číslo N 7 – ФЗ tedy mimo jiné definuje Společenské a náboženské organizace (charity) jako „dobrovolné sdružování občanů, kteří se v souladu se zákonem sjednocují na základě shodnosti svých zájmů pro uspokojení duchovních nebo jiných nehmotných potřeb“. Společenské a náboženské organizace jsou oprávněny vykonávat podnikatelskou činnost, avšak pouze činnost odpovídající cílům, pro jejichž dosažení jsou vytvořeny. Účastníci a členové Společenských a náboženských organizací neodpovídají za závazky dané organizace (sdružení) a uvedené organizace (sdružení) neodpovídají za závazky svých členů. Zvláštnosti týkající se právního postavení, vzniku, činnosti, reorganizace a likvidace a řízení Společenských a náboženských organizací (charit) upravuje federální zákon číslo 174 – ФЗ „O změně a doplnění federálního zákona „O neziskových organizacích“ ze dne 26. 11. 1998“.⁶⁸

Zákon „O neziskových organizacích“ dále stanovuje také možné zdroje financování neziskových organizací (charit). Těmito zdroji jsou: pravidelné a jednorázové příjmy od zakladatelů (účastníků a členů); dobrovolné majetkové příspěvky a dary; příjmy z realizace zboží, prací a služeb; dividendy (zisky a úroky), získané z akcií, dluhopisů, ostatních cenných papírů a vkladů; příjmy získané z vlastnictví neziskové organizace; ostatní příjmy, které nejsou zákonem zakázány. Zdroji financování

---

⁶⁶ Na základě emailové komunikace s Nataljou Pěvcovovou (ředitelka charity Petrohrad), dne 5. 12. 2016. Email: caritas.petersburg@mail.admiral.ru

⁶⁷ РФ. Федеральний закон N 7 – ФЗ "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996 [online].[cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8824/

⁶⁸ Тамtéž

mohou být také pravidelné nebo jednorázové příjmy (příspěvky) od právnických osob, které mají podle zákona povinnost tyto příspěvky platit (více kapitola 4). Z tohoto zákona také vyplývá, že zákony mohou stanovit různá omezení na zdroje příjmů neziskových organizací.⁶⁹

Výše uvedený zákon byl v roce 2010 doplněn o některé body týkající se podpory sociálně orientovaných nestátních neziskových organizací. Z konkrétního znění úprav vyplývá, že sociálně orientovanou neziskovou organizací je taková organizace, která vykonává činnost zaměřenou na řešení sociálních problémů, rozvoje občanské společnosti v RF apod. Nově se zde také objevují body týkající se ekonomické podpory těchto organizací orgány státní moci a orgány místní samosprávy. Orgány státní moci a místní samosprávy mají pravomoci k poskytování finanční i jiné podpory sociálně orientovaným neziskovým organizacím. Poskytování ekonomické a neekonomické podpory může probíhat v různých formách (finance, majetek, informace, konzultace apod.). Tento zákon také upravuje skutečnost, že občané a právnické osoby poskytující těmto organizacím materiální pomoc mají výhody při platbě daní a poplatků, v souladu s právními předpisy o daních a poplatcích. Orgány státní moci a orgány místní samosprávy mohou finančně podporovat sociálně orientované organizace provozující následující činnost: sociální podpora a ochrana obyvatel, příprava obyvatel k překonání následků živelních, ekologických, technologických a jiných katastrof, pomoc postiženým v důsledku přírodních katastrof, poskytování právní pomoci, prevence sociálně nebezpečných forem chování občanů, charitativní činnost a aktivity v oblasti podpory filantropie a dobrovolnictví, činnost v oblasti výchovy, vzdělávání apod.⁷⁰

3. 2. 2 Zákon N 125 – ФЗ

Zákon číslo 125 – ФЗ upravuje především právní vztahy v oblasti lidských práv a práv občanů na svobodu náboženského vyznání a také právní postavení náboženských společností (charita RF). Dále upravuje práva mezi státem a náboženskými společnostmi, poskytování daňových a jiných výhod náboženským organizacím, státem poskytovanou

---

⁶⁹ РФ. Федеральный закон N 7 – ФЗ "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996 [online]. [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8824/

⁷⁰ РФ. Федеральный закон N 40 – ФЗ „О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации по вопросу поддержки социально ориентированных некоммерческих организаций“ от 5.4.2010 [online] [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_99113/

materiální, finanční a jinou pomoc těmto organizacím. Pod úpravu toho zákona také spadá definice náboženské společnosti a jejich dělení na náboženské skupiny a náboženské organizace. Charita RF právně spadá pod **náboženské organizace**. Dále zákon „O svobodě náboženského vyznání a náboženských společnostech“ upravuje v rámci charit podrobně formy jejich činnosti, právo těchto organizací na udržování mezinárodních vztahů a kontaktů, vlastnická práva těchto organizací a v neposlední řadě také právo na kontrolu a dozor nad plněním právních předpisů o svobodě náboženského vyznání a náboženských společnostech.⁷¹

3. 2. 3 Zákon N 135 – ФЗ

Zákon číslo 135 – ФЗ „O charitativní činnosti a charitativních organizacích“ se konkrétně zaměřuje na regulaci charitativní činnosti, vyděluje základní formy činností charit, možné formy podpory charit státními orgány a orgány místní samosprávy a zvláštnosti činností charitativních organizací za účelem rozšíření a rozvoje charitativní činnosti na území Ruské federace.⁷²

Z aplikace tohoto zákona na charity vyplývá, že každá charita má svobodnou volbu cílů, na které se bude během své činnosti zaměřovat, a má právo si podle svého uvážení vybrat cílovou skupinu nebo cílové skupiny občanů, kterým se bude věnovat.⁷³

Zákon N 135 – ФЗ také upravuje práva a povinnosti dobrovolníků a ostatních osob, které se účastní charitativní a dobrovolnické činnosti.⁷⁴

Z konkrétního textu tohoto zákona vyplývá, že v případě překročení příjmů charity nad její výdaje není částka překročení předmětem rozdělení mezi její členy, ale je zaměřena na realizaci cílů, pro něž byla charita vytvořena. Charity také nemají právo vynakládat své finanční prostředky a využívat svůj majetek na podporu politických stran, hnutí, skupin a kampaní. Každá charita má právo zakládat své pobočky na území RF.⁷⁵

---

⁷¹ РФ. Федеральный закон N 125 – ФЗ "О свободе совести и о религиозных объединениях" от 26. 09. 1997 [online]. [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_16218/

⁷² РФ. Федеральный закон N 135 – ФЗ "О благотворительной деятельности и благотворительных организациях" от 26. 09. 1997 [online]. [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_7495/

⁷³ Тамtéž

⁷⁴ Тамtéž

⁷⁵ Тамtéž

Zákon „O charitativní činnosti a charitativních organizací“ dále upravuje zisk finančních zdrojů charitami, vlastnická práva charit, podporu charit orgány státní moci a orgány státní samosprávy apod.⁷⁶ O této problematice je dále zmínka v kapitole č. 4.

---

⁷⁶ РФ. Федеральный закон N 135 – ФЗ“О благотворительной деятельности и благотворительных организациях“ от 26. 09. 1997 [online]. [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_7495/

4. FINANCOVÁNÍ

V této kapitole budou představeny a analyzovány zdroje příjmů a finančních prostředků Charity Česká republika a Charity Ruské federace. Tyto finanční prostředky budou rozděleny do skupin a následně blíže představeny. Část kapitoly bude také věnována výdajům spojeným s činností charit. Závěr kapitoly bude zaměřen na dobrovolnictví v charitách, neboť dobrovolnická práce tvoří nenahraditelnou složku při dosahování cílů charit a úzce souvisí s financováním charit, především s úsporami jejich finančních prostředků.

4.1 FINANCOVÁNÍ CHČR

Financování CHČR má, stejně jako financování CHRF, vícezdrojový charakter. Finance tedy pochází od různých subjektů. Cílem vícezdrojového financování je zabezpečení nezávislosti na jednom zdroji financí. V případě, že jeden ze zdrojů financování selže, má charita možnost využít jiné zdroje financování. Tím si charity a ostatní nevládní neziskové organizace zajišťují svoji stabilitu.

4.1.1 Fundraising

Fundraising představuje systematické získávání prostředků, jak finančních, tak i nefinančních, pro činnost dané NNO. Zjednodušeně řečeno se jedná o získávání zdrojů pro běžnou činnost a rozvoj každé NNO. Tyto zdroje musí NNO získávat k tomu, aby mohla poskytovat služby a naplňovat poslání organizace. Původně spočívala myšlenka fundraisingu pouze v dárcovství. V současné době si pod tímto pojmem můžeme představit všechny formy získávání prostředků nestátními neziskovými organizacemi.⁷⁷ V mnohých případech rozhoduje právě fundraising o úspěchu a fungování dané organizace. Smyslem fundraisingu je vyvarovat se stavu, kdy jediná zamítnutá žádost o příspěvek může znamenat pro danou organizaci krizi.⁷⁸

Hlavní zásadou fundraisingu je umění požádat o příspěvek. Podle provedených průzkumů většina lidí a organizací nepřispívá NNO právě z toho důvodu, že je nikdy nikdo o příspěvky nepožádal. Fundraising je velmi důležitou částí financování NNO a

---

⁷⁷ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. Str. 45. ISBN 978-80-86946-79-5.

⁷⁸ BURDA, Jan. *Fundraising pro úplné začátečníky* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/files/fundraisingNIDM.pdf>

může ve většině případů znamenat zisk velkého množství finančních prostředků pro každou NNO. Právě na této myšlence se snaží charita v ČR stavět a oslovuje tak dárce prostřednictvím různých aktivit a programů.

4. 1. 2 Finanční zdroje CHČR

Základem financování CHČR jsou veřejné zdroje (státní a krajské dotace), tržby od klientů za poskytnuté sociální služby⁷⁹, financování z veřejného zdravotního pojištění, úřad práce, města, městyse a obce v regionu dané charity, dary nadací, donátorů, soukromých osob, dary ze zahraničí, nájemné z budov, příjmy z úroků z vkladů, z půjček, příjmy z veřejných a církevních sbírek a benefičních akcí.⁸⁰

Obecně lze finanční zdroje CHČR rozdělit na zdroje vyplývající z **přímé formy financování** a na zdroje vyplývající z **nepřímé formy financování**. U přímé formy financování získávají charity příspěvky z veřejných rozpočtů, vlastní činnosti, z členských příspěvků, od podniků a podnikatelů, od individuálních dárců a nadací. Nepřímou formou financování jsou pak daňová zvýhodnění.⁸¹ Konkrétně pak můžeme rozdělit zdroje financování charit na čtyři základní skupiny:

1. Veřejné zdroje financování

Mezi veřejné zdroje financování patří dotace, státní příspěvky, veřejné zakázky, smlouvy o poskytování služeb, granty a příspěvky krajů, měst a obcí. Veřejnými zakázkami je v případě charit myšleno pořádání různých sbírek a kampaní. Veřejné zakázky představují pro charity značnou část příjmů.⁸² K veřejným zdrojům financování můžeme řadit také tzv. nahodilé, resp. výjimečné veřejné zdroje, jakými mohou být např. Nadační investiční fond. Veřejné zdroje představují významnou složku financování charit.⁸³ Charity se však nemohou spoléhat pouze na pravidelný přísun dotací a ostatních veřejných příspěvků a musí mít i jiné zdroje příjmů.

---

⁷⁹ Tzv. „home care“ – zajištění léčby přímo v domácím prostředí, pečovatelské služby, půjčování různých pomůcek znevýhodněným osobám apod.

⁸⁰ Charita Hranice. *Ekonomický úsek – financování* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.hranice.charita.cz/financovani/>

⁸¹ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. Str. 46. ISBN 978-80-86946-79-5.

⁸² Charita ČR. *Výroční zprávy* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/>

⁸³ HYÁNEK, V. a ŠKARABELOVÁ, S. a ŘEŽUCHOVÁ, M. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/>

2. Dárcovství

Dárcovství pochází od fyzických osob – individuální dárcovství - či od osob právnických – firemní dárcovství. Fyzické a právnické osoby (tuzemské i zahraniční) poskytují nejen finanční prostředky, ale i své výrobky, služby a jiné věcné dary. V posledních letech přibývá především individuálních dárců. Většina dárců se postupem času stává pravidelnými a dlouhodobými dárci a někteří z nich se postupně zapojují i do aktivit charity. Podíl individuálních dárců na celkovém součtu sponzorských darů a příspěvků tvoří zhruba 80 %.⁸⁴

3. Vlastní příjmy

Finanční zdroje z vlastních příjmů získávají charity především z vlastní hospodářské činnosti a ze členských příspěvků. Vlastní činností je myšleno poskytování služeb (ubytování, stravování, noclehy, osobní asistence apod.), prodej výrobků (např. z chráněných dílen), Tříkrálová sbírka, poskytování pečovatelských služeb, poradenské služby, půjčování pomůcek apod. Zdroji těchto příjmů mohou být také zisky z benefičních a jiných akcí pořádaných charitami.⁸⁵ Vlastní příjmy můžeme nazvat tzv. samofinancováním. Jedná se o proces, kdy si sama charita generuje prostředky z vlastních aktivit. V poslední době je samofinancování stále více populární, neboť si sama charita může opakovaně zajišťovat prostředky k dosažení stanovených cílů a tím tak překonat období až do doby, kdy se jí podaří získat prostředky z dotací a grantů.

Mezi vlastní příjmy řadíme i příjmy od zdravotních pojišťoven. Tyto prostředky hradí zdravotní pojišťovny charitám jako poskytovatelům sociálních služeb, a to na základě předem stanovených smluv za výkony, které charity provedou ve vlastních zařízeních. Na každého pacienta je předem stanovena výše příspěvku. Zdravotní pojišťovny též zpětně proplácí charitám hygienické prostředky a různé pomůcky poskytnuté pacientům. Mimo jiné proplácejí zdravotní pojišťovny charitám také náklady spojené s dopravou domů za pacienty v rámci služeb domácí péče.⁸⁶

---

⁸⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

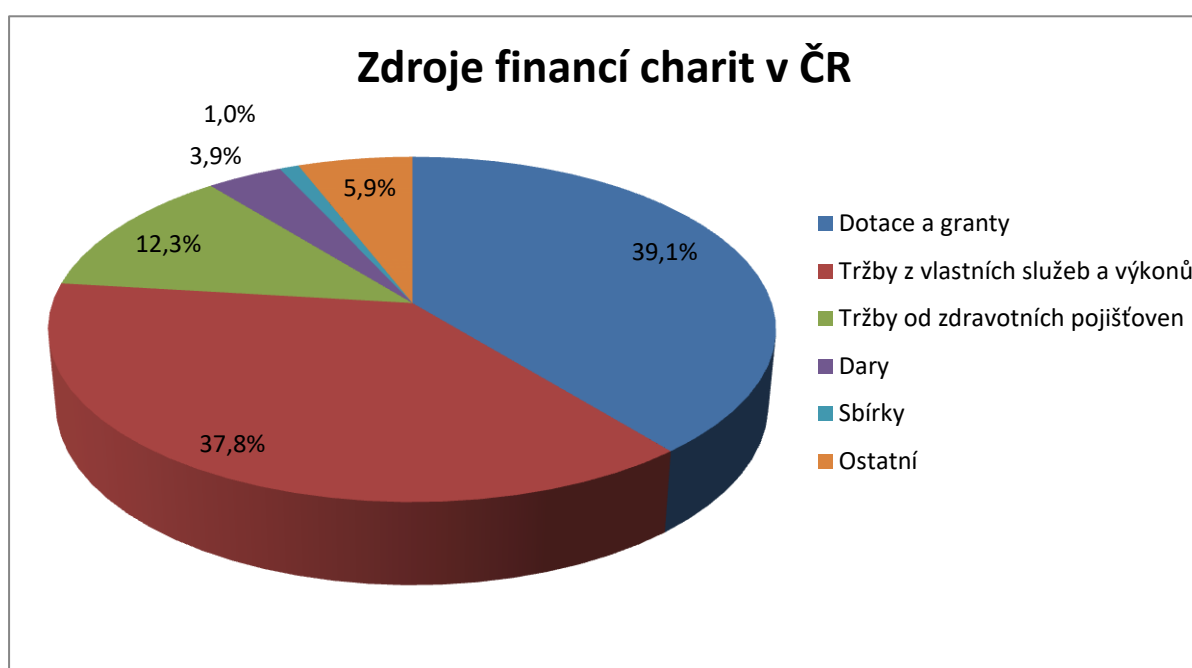
⁸⁵ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. Str. 46. ISBN 978-80-86946-79-5.

⁸⁶ Charita Česká republika. *O charitě* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: www.charita.cz

4. Daňové úlevy

Jako nepřímý zdroj financování lze chápat daňové úlevy vůči NNO – např. úlevy na dani z příjmu, různá osvobození od daní či výjimky ze zdanění. Tato daňová zvýhodnění jsou poskytována nejen charitám, ale i přispěvatelům. Ti jsou pak více motivováni k donátorství.⁸⁷

Zdroje financí charit na území celé ČR a jejich procentuální zastoupení uvádím pro představu v následujícím grafu. Hodnoty jsou zprůměrované z výročních zpráv jednotlivých charit ČR za rok 2013 – 2015.

Zdroj: výroční zprávy jednotlivých charit ČR za rok 2013 – 2015 (dostupné z: www.charita.cz).

Upraveno a dopočítáno autorkou.

Na základě porovnání údajů z grafu lze vyvodit, že nejstabilnějším a nejhlavnějším zdrojem financí jsou pro charity v ČR dotace, tržby z vlastních výrobků, výkonů a služeb a tržby od zdravotních pojišťoven. Podíl dotací a grantů na celkovém financování činí téměř 40%, což by mohl být pro charitu v budoucnu problém. V případě, že by charitám přestaly být schvalovány dotace, znamenalo by to pro ně obrovské finanční potíže.

⁸⁷ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. Str. 49. ISBN 978-80-86946-79-5.

4. 1. 3 Státní podpora

Státní podporu charit v ČR lze rozdělit na přímou a nepřímou. Přímá státní podpora probíhá poskytováním již výše uvedených dotací. Dotace nezískávají NNO automaticky, ale musí si podat žádost a dodržet všechny přísně stanovené náležitosti. Nepřímá státní podpora charit spočívá v daňovém zvýhodnění. Státní podpora v podobě dotací představuje hlavní a také největší zdroj financování charit na území ČR. Financování charit však nemůže být redukováno pouze na státní podporu ze státního rozpočtu a je třeba, aby charity obracely větší pozornost na spolupráci s kraji, obcemi a soukromou sférou v místech, kde charity vyvíjejí svou činnost.⁸⁸ Charity i ostatní NNO si čím dál více uvědomují, že financování ze státního rozpočtu nemusí být věčné a že státní správa může tento způsob financování kdykoli změnit. Z tohoto důvodu se snaží charity pomocí fundraisingu získávat jiné finanční zdroje a snaží se oslovovat veřejnost prostřednictvím různých aktivit.

Většina charit na území ČR žádá každoročně MPSV ČR o dotace na zabezpečení provozu sociálních služeb a fungování dané charity. Dále podává většina charit žádost o dotace na jednotlivé projekty a aktivity na Ministerstvo školství ČR a Ministerstvo kultury ČR. V případě vyhlášení dotačních řízení žádá většina charit v ČR také o příspěvky a dotace města, městyse a obce v regionech působnosti dané charity.⁸⁹

Podle zákona číslo 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, mohou církve a náboženské společnosti přijímat dotace ze státního rozpočtu a také z rozpočtů obcí a krajů. Pokud se náboženským společností podaří tyto dotace získat, musí vést podvojný účetnictví. Nárok na dotace a příspěvky ze státního rozpočtu mají pouze ty církve a náboženské společnosti, které podléhají registraci podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, a to jen v případě, že s danou dotací souhlasí. V ČR existují případy, kdy se registrované církevní a náboženské společnosti těchto příspěvků zříkají – např. baptisté a adventisté.⁹⁰

---

⁸⁸ Ministerstvo financí České republiky. *Financování nestátních neziskových organizací* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>

⁸⁹ Charita Hranice. *Ekonomický úsek – financování* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.hranice.charita.cz/financovani/>

⁹⁰ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, str. 29. ISBN 80-210-3031-3.

4. 1. 4 Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění nestátních neziskových organizací (v našem případě charit) upravuje v České republice zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona je charitám na území ČR přiznán status tzv. veřejně prospěšných poplatníků, kteří v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci vykonávají činnost, která není podnikáním. Tyto subjekty pak mají řadu osvobození a především daňových zvýhodnění.⁹¹

Osvobození od daní se týká nejen charit, ale i dárců, kteří charitám poskytnou prostředky na jejich veřejně prospěšnou činnost. Dárci mají po poskytnutí těchto prostředků možnost odečíst si tuto položku od základu daně.⁹² Tento odpočet se týká jak fyzických, tak i právnických osob.

Důvodů zavedení těchto daňových úlev s příznivým dopadem na NNO existuje několik. Největším důvodem je ta skutečnost, že si je stát vědom pozitivního dopadu existence NNO a neziskového sektoru obecně na ekonomický a sociální růst, a především na rozvoj dané společnosti. Dalším důležitým faktem je, že NNO vedou svým působením ke snížení veřejných výdajů. Pokud by daňová zvýhodnění neexistovala, stát by byl nucen realizovat rozsáhlé přerozdělovací aktivity, na něž by byly vynaloženy nemalé transakční náklady.⁹³ Daňová zvýhodnění jsou tak prospěšná jak pro NNO, tak i pro dárcce, a především stát.

4. 1. 5 Dobrovolnictví

Velmi důležitým bodem a rysem charit v České republice je dobrovolnictví. Dobrovolnictví je definováno jako svobodně zvolená činnost konaná ve prospěch druhých nebo ve prospěch dané organizace, a to bez nároku na finanční odměnu. Na dobrovolnické práci jsou NNO, včetně charit, téměř závislé. Dobrovolníci jsou důležitou součástí charit, neboť pracovníků charit je často méně, než by bylo zapotřebí, a to

---

⁹¹ Ministerstvo financí České republiky. *Financování nestátních neziskových organizací* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>

⁹² Charita Ostrava. *Daňové zvýhodnění dárců* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://ostrava.caritas.cz/danove-zvyhodneni-darcu/>

⁹³ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. Str. 49. ISBN 978-80-86946-79-5.

především z důvodu úspory financí. Česká katolická charita patří k nejznámějším organizacím využívajícím dobrovolníky ve své práci.⁹⁴

Jak vyplývá z výroční zprávy CHČR za rok 2015, v průběhu roku 2015 působilo v rámci celé Charity ČR 59 374 dobrovolníků, kteří u charity dobrovolně odpracovali 390 744 hodin. Ve srovnání s rokem 2014 počet dobrovolníků narostl téměř o 10 000. Stálých zaměstnanců pracuje v 345 charitách na území celé ČR 7 464. Na těchto číslech je možno vidět, že činnost CHČR by byla bez bohaté sítě dobrovolníků téměř nemožná.⁹⁵

4. 2 FINANCOVÁNÍ CHRŤ

Přechod Ruska k tržní ekonomice dal základ pro vznik obrovského množství komerčních podniků, jejichž hlavním cílem je zisk z činnosti a následné rozdělení zisku mezi členy organizace. Zároveň se však začaly objevovat i neziskové organizace, které mají ze svých činností zisk, nicméně jej nerozdělují mezi své členy, ale používají jej na další financování své činnosti. Mezi takovéto organizace patří i charity. V Rusku se však charitám a ostatním nevládním neziskovým organizacím nedaří ve značné míře rozšiřovat svoji působnost, a to především z toho důvodu, že společnost není ochotna investovat značné sumy peněz do dobrovolnických a charitativních organizací. Z tohoto důvodu je charita nucena získávat finanční prostředky z jiných zdrojů.⁹⁶

4. 2. 1 Finanční zdroje CHRŤ

Financování CHRŤ má, stejně jako CHČR, vícezdrojový charakter. Tyto zdroje financování možno dělit následujícím způsobem: na vnitřní a vnější.

Vnitřní zdroje financování

Vnitřní neboli interní zdroje financování jsou zdroje získané charitou na základě její vnitřní činnosti. Jedním z vnitřních zdrojů financování ruských charit jsou jednorázové nebo pravidelné příspěvky zřizovatelů a členů organizace. Jedná se o dobrovolné příspěvky, které značně přispívají do rozpočtů charit. Dalším vnitřním zdrojem financí charit jsou příjmy z činností uvnitř charity, a to především z prodeje

---

⁹⁴ ŽÁKOVÁ, M. *Charakteristika dobrovolnictví* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/dobrovolnictvi-charakteristika>

⁹⁵ Výroční zprávy CHČR za rok 2014 – 2015 [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: www.charita.cz

⁹⁶ Jourclub. *Экономика и финансы — Благотворительные фонды - возможный источник финансирования* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.jourclub.ru/3/88/>

zhotovených výrobků dětmi, matkami s dětmi apod. Jedná se také o příjmy z realizací prací a služeb. Mimo příjmů v podobě financí spadají do této kategorie také příjmy nepeněžní, jakými jsou oblečení, potraviny, kancelářské potřeby apod. Mezi takovéto zdroje mohou dále spadat i příjmy z využívání majetku organizace.⁹⁷

Vnější zdroje financování

Za vnější neboli externí zdroje financování se považují zdroje, které charita získá od jiných subjektů zvenčí. Příjmy z vnějších zdrojů financování charit jsou charakteristické svojí nestabilitou a přísnou úpravou zvláštními předpisy. Při využívání vnějších zdrojů financování se klade důraz především na otázky spojené s využitím a účelem těchto příspěvků. Mezi takovéto zdroje financování patří různé dary individuálních dárců tuzemských i zahraničních (peněžní i nepeněžní), granty, vstupní kapitál, dotace, dobročinné a sponzorské dary a příspěvky, příspěvky vyplývající ze zahraniční spolupráce s jinými organizacemi apod. Financování charit je ve značné míře uskutečňováno také katolickou církví.⁹⁸

V současné době je rozpočet charit v RF tvořen zhruba z 20 % místními zdroji jednotlivých charit, jimiž jsou různé granty, dary fyzických osob a organizací, finanční zdroje od věřících atd. Zbývající finanční prostředky pochází především z charitativních darů katolických fondů a organizací, především ze zahraničí.⁹⁹ Příspěvky zahraničních dárců a organizací jsou největším zdrojem financování pro charity v Ruské federaci. Jedná se o příspěvky ze západoevropských zemí, především z Německa. Na druhém a třetím místě je pak Itálie a Francie.¹⁰⁰ Jak vyplývá ze statistických údajů jednotlivých charit na území RF, příspěvky vyplývající ze zahraniční spolupráce tvoří největší část zdrojů financování u všech charit na území Ruské federace.¹⁰¹

---

⁹⁷ Brace law firm. *Финансирование некоммерческих организаций* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://brace-lf.com/ru/korporativnoe-pravo/finansirovanie-nekommercheskikh-organizatsij>

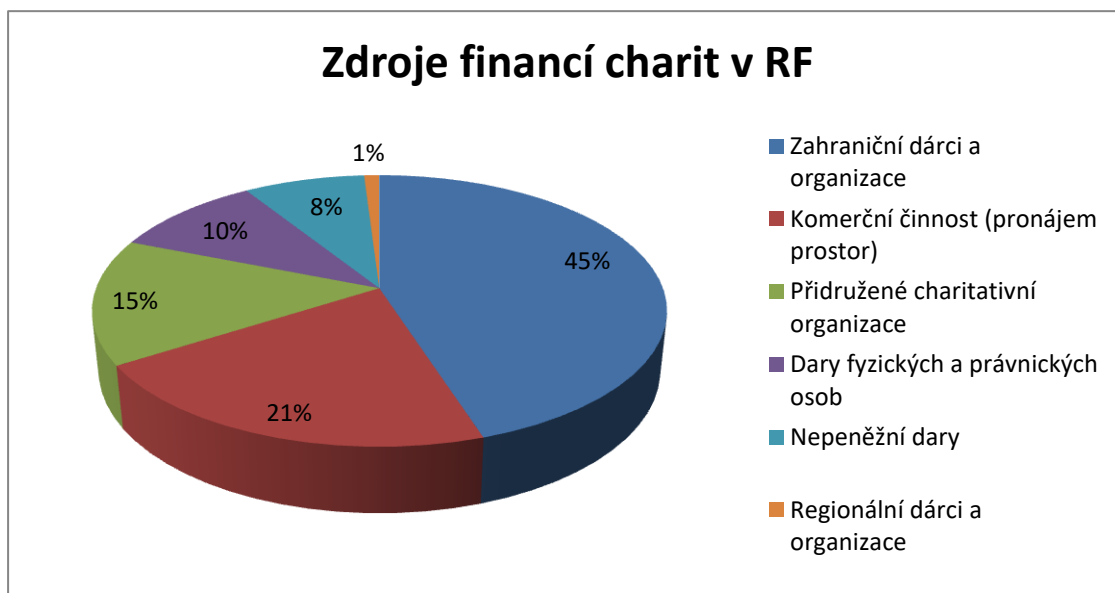
⁹⁸ Tamtéž

⁹⁹ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

¹⁰⁰ Каритас Санкт – Петербург. *Благотворители и партнеры* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.caritas-spb.org.ru/help/thank-you/benefactors-and-partners>

¹⁰¹ Каритас Омск. *Годовой отчет за 2015 год* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://nko-omsk.ru/images/document/Karitas2015.pdf>

Výše uvedené finanční zdroje uvádím pro představu v podobě grafu. Jedná se o průměrné hodnoty zpracované na základě výročních zpráv petrohradské a omské charity z posledních let.

Zdroj: Data z výročních zpráv charity Petrohrad a charity Omsk z posledních let (zdroj: <http://www.caritas-spb.org.ru/> a <http://nko-omsk.ru/>. Upraveno a dopočítáno autorkou.

Finanční prostředky poskytnuté charitám jsou podle zákona využívány na financování charitativních programů a projektů, na běžné výdaje související s činností charit, na speciální náklady související s výkonem povolené činnosti, na mzdové náklady pracovníků charit, na placení daní a ostatních plateb do rozpočtu, na získávání potřebného majetku, na úhradu materiálních nákladů a na ostatní účely, které nejsou v rozporu se zákony.¹⁰²

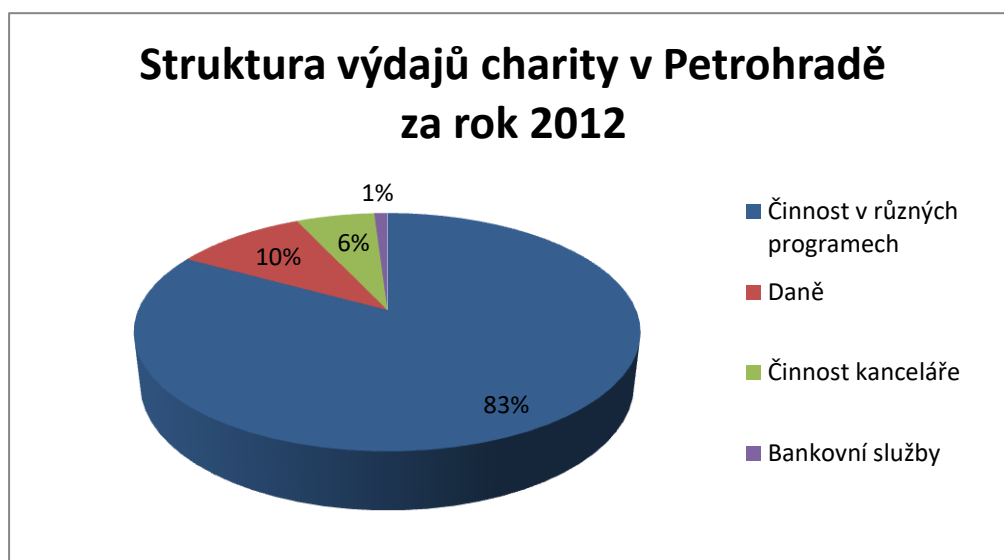
Jednotliví dárci přesně předem určují, na jaké účely budou poskytnuté finanční prostředky určeny. Za cílené používání vkladů plně odpovídá Rada, která mimo jiné provádí kontroly a která je na žádost dárců povinna poskytnout podrobnou zprávu o využití poskytnutých finančních prostředků.¹⁰³

¹⁰² Na základě emailové komunikace s Nataljou Pěvcovovou (ředitelka charity Petrohrad), dne 5. 12. 2016. Email: caritas.petersburg@mail.admiral.ru

¹⁰³ Tamtéž

Největší část výdajů CHRF jde následně na dobrovolnickou činnost v různých programech charit, dále se jedná o výdaje spojené s činností kanceláře, bankovními službami a daněmi. Pro představu přikládám graf poukazující na strukturu výdajů charity v Petrohradě za rok 2012.

Zdroj: data z výroční zprávy charity v Petrohradě za rok 2012 (zdroj: <http://www.caritas-spb.org.ru/help#rel-322>). Upraveno a dopočítáno autorkou.

4. 2. 2 Státní podpora charit

Potřebná státní podpora charit nebyla doposud v RF vytvořena. Teprve v roce 2010 se podpora charit nepatrně změnila, jelikož byly přijaty změny ve státních předpisech umožňující charitám a ostatním náboženským organizacím účast ve státních grantech. Charity se snaží neustále se účastnit těchto probíhajících soutěží, nicméně finanční prostředky z těchto grantů se jim daří získávat pouze zřídka. Charity a ostatní charitativní organizace jsou proto nuceny získávat finanční zdroje prostřednictvím propagačních akcí, prezentací na webových stránkách a v nemalé míře také shromažďováním prostředků v katolických farnostech.¹⁰⁴ Účast ve státních grantech je charitám povolena, avšak účast v regionálních grantech se charitám působícím na území RF z neznámých důvodů zakazuje.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

¹⁰⁵ ЛЕДНИЦКА, А. «Каритас» Омска: 20 лет в служении Богу и людям [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://sib-catholic.ru/20-let-v-sluzhenii-bogu-i-lyudyam/>

Získávání finančních prostředků je pro charity v RF obecně velmi obtížné. Kvůli neustálému snižování finančních prostředků již několikrát hrozilo menším, tedy oblastním charitám na území RF uzavření. Na základě těchto problémů se oblastní charity rozhodly pokusit získat finanční prostředky z crowdfundingové platformy Planeta.ru, na níž větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem finančních prostředků k cílové částce. Tato částka následně slouží k podpoře určitého projektu či programu.¹⁰⁶

---

¹⁰⁶ Gaudete.ru. «Каритас С – Петербург» ищет деньги на Планете [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://gaudete.ru/caritas-planeta/>

5. PREZENTACE CHARIT

K tomu, aby se charity dostávaly do povědomí lidí a měly tak větší šance na získávání příspěvků a oslovování dárců, patří bezesporu také vnější komunikace charit, tj. jejich komunikace s okolním prostředím. Právě tato komunikace hraje velmi důležitou roli ve fungování charit a v jejich existenci do budoucna.

Jak již bylo zmíněno, jednou ze základních činností charit je snaha získat finanční prostředky. Jelikož má financování charit vícezdrojový charakter, musí organizace stále hledat další a další způsoby, jak případné dárcy a sponzory oslovovat a jak informovat veřejnost. Klíčovým faktorem tohoto oslovování je dostávání se do povědomí veřejnosti pomocí již zmiňované prezentace charit.

Tuto prezentaci je možno v zásadě rozdělit na písemnou a ústní.

Písemné informování

V rámci vnější komunikace se charity, stejně jako většina nestátních neziskových organizací, snaží představovat na různých portálech, webových stránkách, v tisku apod. Nejpopulárnějším druhem písemné prezentace charit je v posledních letech prezentace na internetu, a to z toho důvodu, že internet je v současnosti velmi levnou a snadnou záležitostí a má velké množství uživatelů. Obrovský potenciál internetu tak umožňuje charitám získat pomoc a partnery mnohem snadněji než běžný neelektronický styk. V poslední době také roste prezentace na sociálních sítích. Z hlediska sociálních sítí je nejvyužívanějším médiem Facebook, který umožňuje sdílení obsahu s dalšími lidmi, a tím pádem se sdílené informace dostávají k různým cílovým skupinám. Prezentace na Facebooku je častější u charit v ČR, charity v RF toto médium využívají pouze zřídka.

Společným rysem charit v obou zemích jsou výroční zprávy online dostupné na internetu. Jak charity v ČR, tak i charity v RF vydávají každoročně v prvním čtvrtletí daného roku výroční zprávy za uplynulý rok. Ve výročních zprávách je vždy poskytnuto vyjádření ředitele charity k hospodaření charity a jejím aktivitám za předchozí rok, následně jsou stanoveny poslání a cíle charity a poté následují zprávy o hospodaření charity, o ziscích a ztrátách, o činnostech a programech charit, o poskytovaných službách, sbírkách, kampaních atd. Každá výroční zpráva také vždy obsahuje seznam

dárců a sponzorů, poděkování těmto dárcům a informace o dobrovolnících.¹⁰⁷ Tyto zprávy jsou pak dostupné na internetových stránkách jednotlivých charit. Zatímco na internetových stránkách českých charit se dají výroční zprávy dohledat snadno a jsou pravidelně zveřejňovány, na stránkách ruských charit bohužel tato aktivita zaostává. Pouze některé charity v RF výroční zprávy zveřejňují a pouze u několika málo charit se dají dohledat výroční zprávy za všechny roky. V mnoha případech jsou zveřejněné výroční zprávy několik let staré a neaktuální.

CHRF se v rámci svých aktivit snaží představovat svou činnost a především získávat finanční prostředky na portálu Planeta.ru, který podporuje kulturu, umění, technologie, podnikání a nově také charitativní projekty. V přeneseném významu se jedná o tzv. lidové financování. Planeta.ru funguje na již zmiňovaném principu crowdfundingu, tedy získávání menších finančních prostředků od široké veřejnosti (crowdu). Přispět zde mohou všichni a je pouze na rozhodnutí každého člověka, jakou částkou se rozhodne přispět. Na tento portál je vždy vložen konkrétní projekt (který je popsán a vysvětlen) a výše částky, kterou je potřeba na podporu tohoto projektu vybrat. Vedle cílové částky je také aktuální vybraná částka peněz, kterou vidí všichni uživatelé. Po získání potřebných finančních prostředků je projekt ukončen.¹⁰⁸

Výše zmiňovaný internet však není jediným způsobem, jak se charity mohou prezentovat. Pokud chtějí tyto organizace vzbuzovat větší zájem ve společnosti a prosazovat svoje aktivity, musí se snažit zviditelňovat také v jiných médiích a na veřejnosti. K další vnější písemné komunikaci tedy spadají tiskové zprávy vydávané charitami, různá oznámení, prohlášení apod. Především české charity vydávají různé materiály, brožury a také výroční zprávy v tištěné podobě. V souvislosti s tištěnými materiály však vznikají vysoké finanční materiální náklady (např. tisk), a proto se stále více preferuje již zmiňovaná prezentace na internetu. Pro příklad lze uvést, že CHČR publikovala v letech 1997 – 2004 časopis Caritas, avšak nyní přešla k již zmiňované internetové prezentaci.

---

¹⁰⁷ Na základě analýzy výročních zpráv CHRF získaných z emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk) dne 6. 2. 2017 (Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org) a výročních zpráv CHČR získaných z webových stránek CHČR [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/ke-stazeni/vyrocní-zpravy/>

¹⁰⁸ Planeta.ru. *Благотворительные проекты* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://charity.planeta.ru/>

O charitách v ČR a RF se lze také dočíst v lokálních novinách, které vydávají jednotlivá města a regiony, v nichž jednotlivé charity působí.

Ústní komunikace

Charity nekomunikují s veřejností pouze písemně, ale také ústně. K ústní komunikaci můžeme řadit různé konference, přednášky, semináře apod. Stále větší popularitu mají také dny otevřených dveří, v rámci nichž se mohou zájemci nejen dozvědět o činnosti charit, ale také jejich fungování vidět na vlastní oči. CHČR a CHRFB se také mimo jiné prezentují ve školách, kde pořádají různé semináře.¹⁰⁹ CHČR se také představuje na akcích, jakými jsou Den Země, a některé oblastní charity se dále prezentují například na Festivalu sociálních služeb.¹¹⁰

---

¹⁰⁹ Na základě emailové komunikace s Nataljou Sokolovovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk), dne 6. 2. 2017. Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org

¹¹⁰ Oblastní charita Hradec Králové. *Festival sociálních služeb* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.charitahk.cz/akce/festival-socialnich-sluzeb-poznejme-se-navzajem2016/>

ZÁVĚR

Předkládaná bakalářská práce byla zaměřena na postavení katolických charit v České republice a v Ruské federaci v rámci nestátního neziskového sektoru. Hlavním cílem práce bylo zanalyzování charit vzhledem k vybraným oblastem a následně jejich porovnání prostřednictvím těchto oblastí. Vzhledem k nedostatku materiálů týkajících se charit a charitativních organizací obecně bylo záměrem bakalářské práce podat ucelený přehled o jejich fungování a postavení v rámci nestátního neziskového sektoru a také poukázat na možné problémy charit do budoucna.

Cíle bakalářské práce bylo dosaženo nejen díky analýze informací dostupných především na webových stránkách jednotlivých charit a jiných publikací, ale také na základě podrobné emailové komunikace s některými z charit, a to především s charitami ruskými.

Před samotnou analýzou českých a ruských charit v rámci nestátního neziskového sektoru byly v této bakalářské práci předloženy základní informace o nestátním neziskovém sektoru, o nestátních neziskových organizacích, vyděleny jednotlivé formy NNO v ČR a RF a následně blíže přiblížen nestátní neziskový sektor ČR a RF. Již z první kapitoly je možné vyvodit, že rozdíl mezi nestátním neziskovým sektorem RF a ČR je markantní od samého počátku jeho existence. Nestátní neziskový sektor RF se začal formovat o mnoho let později a je tedy poměrně novým odvětvím. Naopak počátky existence nestátního neziskového sektoru ČR můžeme vidět již v dávných dobách a jejich historie je velmi bohatá. Za zlomový rok v nestátním neziskovém sektoru RF můžeme považovat rok 1991, kdy byl přijat zákon „O společenských sdruženích“, umožňující dobrovolnickým spolkům a sdružením fungovat zcela legálně. Od roku 1992 se v RF zvyšuje zájem o zakládání dobrovolnických organizací a jejich počet narůstá. V českém nestátním neziskovém sektoru nastává první zlom o mnoho let dříve - již v 18. století, kdy dochází k velkému rozkvětu dobrovolnické a spolkové činnosti, a to především díky přechodu od povinného sdružování k volnému. Postupem času se ukazuje, že nestátní neziskové organizace v RF nejsou schopny v rukou nadšenců a dobrovolníků fungovat, a to především kvůli výraznému omezení státní podpory a politické situaci v zemi. Naopak nestátní neziskový sektor ČR vzkvétá, především díky přechodu ČSR k demokracii a otevření prostoru pro svobodnou činnost v dobrovolnických organizacích. Jakýkoli vývoj nestátního neziskového sektoru v Rusku

se několik let nachází ve fázi stagnace. Oproti tomu vývoj nestátního neziskového sektoru ČSR je velmi bouřlivý. Situaci v Rusku nenapomáhá ani finanční krize z roku 1998, která ovlivnila i současný neziskový sektor. Až doposud se NNO v RF potýkají s obrovskými finančními problémy a mnohým z nich hrozí zánik. Situace v ČR je zcela odlišná. Od roku 1990 až doposud zde dochází k rozkvětu NNO. NNO mohou svobodně provozovat svou činnost, čerpají finanční prostředky z fondů EU a sdružují se s dalšími organizacemi. I přesto, že se nestátní neziskový sektor ČR potýkal se značnými problémy a procházel několika smutnými obdobími, dokáže dnes, na rozdíl od třetího sektoru RF, dobře fungovat. NNO v RF hrozí v mnoha případech zánik, pokud se jim nepodaří sehnat dostatečné množství finančních prostředků a oslovit především zahraniční dárce.

Rozdíl mezi charitami v ČR a RF je také patrný z hlediska jejich organizační struktury, o čemž pojednává druhá kapitola. V České republice existuje osm hlavních (arci)diecézních charit, které se dále dělí na několik desítek menších charit, které pod sebou dále sdružují různé charitativní domovy, poradny a další střediska pomoci. V Ruské federaci naopak existují pouze tři hlavní a také největší diecézní charity, které zastřešují několik dalších menších charit. U charit v RF také najdeme větší rozdíly v orientaci na různé činnosti. Charity se zde v rámci své lokální působnosti často více zaměřují pouze na jednu specifickou skupinu obyvatel či specifickou problematiku, např. bezdomovectví. Působnost charit v ČR má naopak větší rozsah. V rámci dalších činností se CHČR aktivně věnuje pomoci zemím, které se ocitly v krizi, a podporuje živobytí v zemích se špatnými životními podmínkami. CHRFB je naopak na pomoci ostatních zemí téměř závislá, což je možno vidět i na skutečnosti, že jedním z hlavních partnerů moskevské charity je právě Charita Česká republika. Největším a dlouhodobým partnerem CHRFB je pak Německo, které podporuje CHRFB již od samého počátku jejího vzniku.

Z hlediska legislativy se obě charity řídí podobnými zákony a odpovídajícími právními předpisy. Jediným rozdílem mezi CHČR a CHRFB v rámci legislativy je rozdíl v daňovém zvýhodnění. Charitám v ČR jsou v souladu se zákonem poskytovány značné daňové úlevy, což výrazně napomáhá jejich fungování. Na straně charit v RF je situace rozdílná. Státní podpora charit zde výrazně zaostává.

Předkládaná bakalářská práce se nejdetailněji zaměřuje na téma financování, neboť právě na rozboru financování je nejlépe vidět fungování charit v ČR a RF

v nestátním neziskovém sektoru. Z této bakalářské práce je patrné, že ve financování je mezi charitami v ČR a RF největší rozdíl. Charity v ČR jsou financovány především dotacemi (cca 40%) a tržbami z vlastních služeb a výkonů (cca 40%), což znamená, že jsou schopny ve značné míře svou činnost financovat samy ze svých zdrojů. Situace u charit v RF je rozdílná, neboť největší část jejich finančních prostředků pochází od dárců a sponzorů (cca 45%), a to především ze zahraničí. Finanční zdroje z grantů a dotací se charitám v RF dlouhodobě získávat nedaří. Ze své činnosti nejsou schopny charity v RF fungovat a na dárcích a sponzorech jsou závislé, což jim činí značné existenční problémy. Situaci charitám v ČR ulehčil také stát poskytováním nejen již zmiňovaných grantů a dotací, ale také daňovým zvýhodněním. Daňové výhody a osvobození se netýkají pouze samotných organizací, ale také jednotlivých dárců, kteří si mohou odečíst tuto položku od základu daně, což zvyšuje jejich motivaci k donátorství. Na základě těchto skutečností fungují charity v ČR lépe než charity v RF. Na fungování charit v RF se také podepisuje počet katolíků v zemi, kterých je přibližně 1% z celkového počtu obyvatelstva RF, a tudíž se jim nedaří ve značné míře prosazovat své aktivity.

V České republice jsou charity z největší části (přibližně 40%) financovány dotacemi, což by mohlo být na první pohled do budoucna problematické, pokud by došlo ke změně legislativy upravující dotační politiku. V případě, že by charity v ČR přestaly být financovány z dotací, přišly by zhruba o polovinu svých příjmů, což by mohlo přivést do jejich fungování závažné problémy. Do budoucna by se však charity v ČR nemusely o tyto finanční zdroje tolik obávat, neboť podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace získávají nejvíce finančních příspěvků z dotací ty organizace, které mají nejdelší tradici a dávnou historii (jsou více než deset let staré), a zároveň ty organizace, kterým již byly dotace schváleny v předchozích letech.¹¹¹ Charity v ČR se tedy zřejmě nemusí o tento zdroj finančních prostředků obávat. Dotace navíc proudí charitám v ČR od různých subjektů, jakými jsou ministerstva, EU, kraje, obce apod., a proto je velmi nepravděpodobné, že by všechny tyto subjekty přestaly charity v ČR najednou financovat. V případě selhání jednoho zdroje dotací mají charity v ČR možnost využít jiné zdroje. Situace u charit v RF je však odlišná. Charity v RF by se naopak o své finanční zdroje do budoucna obávat mohly, neboť největším zdrojem příjmů jsou pro ně příjmy od dárců a sponzorů (zhruba 50%), což by mohlo v budoucnosti znamenat vážný

---

¹¹¹ Úřad vlády České republiky. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2014_material_pro_web.pdf

problém. Dárci a sponzoři poskytují finanční příspěvky charitám nahodile a nejsou tak stálým zdrojem jejich příjmů. Tito dárci mohou kdykoli přestat charity podporovat, což by byl pro charity závažný problém. V případě ukončení dárcovství od většího počtu dárců nemají charity v RF možnost nahradit tento zdroj příjmů jiným zdrojem, neboť ostatní příjmy tvoří pouze nepatrné části celkového rozpočtu charit.

Z hlediska prezentace charit by se měla charita v RF do budoucna více snažit propagovat svou činnost. Na webových stránkách ruských charit tato aktivita zaostává, mnoho informací není dostupných nebo jsou tyto informace zastaralé, což může vést ke snížení počtu dobrovolníků či dárců. V případě, že dárci předem nevědí, na jakou činnost jejich peníze proudí, často nejsou ochotni přispívat. Úspěšná komunikace s veřejností může být však zvláště při důležitosti individuálního dárcovství u financování charit v RF pro tamní charitu otázkou veškeré další existence.

Bakalářská práce prokázala, že dvě národní pobočky téže mezinárodní nevládní neziskové organizace mají výrazně odlišné postavení ve společnosti dané země a velké rozdíly v možnostech pro jejich dlouhodobé působení.

РЕЗЮМЕ

Настоящая бакалаврская работа с названием «Католическая благотворительность в контексте некоммерческого сектора Чешской Республики и Российской Федерации» посвящена функционированию католических благотворительностей в рамках негосударственного некоммерческого сектора обеих стран. Целью данной бакалаврской работы является проанализирование деятельности католических благотворительностей в рамках Чешской Республики и Российской Федерации, прежде всего с точки зрения негосударственного некоммерческого сектора, и, следовательно, сравнение их работы в рамках отдельных сфер (финансирование, законодательство и др.). Кроме сравнения этих благотворительностей, одной из целей настоящей работы также задуматься над возможным функционированием католических благотворительностей в будущем. Результатом работы должно быть возникновение единодушного текста о католической благотворительности в Чешской Республике и Российской Федерации, ориентированного на некоммерческий сектор, и определение основных различий между благотворительностью в рамках ЧР и РФ.

Данная бакалаврская работа состоит из пяти основных глав. Каждая глава структурирована до двух основных частей, причем в первой части всегда представлена данная тема в Чешской Республике и во второй части в Российской Федерации. В заключении работы представлены и объяснены основные различия между благотворительностями в ЧР и РФ.

Первая часть работы посвящена определению понятия негосударственная некоммерческая организация (НКО) и негосударственный некоммерческий сектор, она определяет цели этих организаций, разделяет их на соответствующие правовые формы и ориентируется на негосударственный некоммерческий сектор ЧР и РФ от истории до современности. Католические благотворительности отвечают принципам негосударственных организаций, т.е. они не были основаны с целью предпринимательства, не создают прибыль к перераспределению между владельцами и основателями, они используют прибыль для развития организации и выполнения основных задач и они не зависят от государства. Эти организации должны быть самоуправленческие и независимые, то есть они не могут управляться внешними структурами, но они должны быть в состоянии руководить

сами собой. НКО должны формироваться добровольно и свою деятельность осуществлять на основе добровольного решения, а не на основе директивного регулирования непреодолимой силы. Одной из основных целей НКО является стремление изменить человека и общество. НКО представляют собой барометр развитого гражданского общества. По количеству активных НКО измеряется развитие каждого гражданского общества, то есть чем более имеет данное государство НКО, тем более считается развитым, потому что объединение граждан является проявлением их активности и участия в общественной жизни и их поведения по отношению к государственному управлению.

Негосударственный некоммерческий сектор ЧР и РФ отличаются между собой уже с самого начала существования. В России он начал формироваться на много лет позже, чем в ЧР, и поэтому он является относительно новой отраслью. Переломным годом этого сектора в РФ является 1991 год, когда был принят закон «Об общественных объединениях», позволяющий добровольным организациям работать вполне легально. С 1992 года в РФ возрастает интерес к созданию волонтерских организаций и их количество растет. НКО перестают быть зависимыми от государства. Однако, с течением времени показывается, что НКО в РФ не в состоянии в руках добровольцев работать, и это в основном из-за существенного ограничения государственной поддержки и политической ситуации в стране. Любое развитие неправительственного некоммерческого сектора в России несколько лет находится в стадии стагнации. В 1998 году начинается в РФ большой финансовый кризис, который повлиял также на нынешний некоммерческий сектор. До сих пор НКО в РФ сталкиваются с огромными финансовыми проблемами и многим из них угрожает прекращение. На сегодняшний день работает в РФ только 15-20% НКО. Другие из них имеют проблемы с финансами. Наоборот, истоки существования неправительственного некоммерческого сектора ЧР мы можем увидеть уже в древние времена и их история очень богата. В чешском некоммерческом секторе происходит перелом уже в 18-ом веке, когда начинается большой расцвет волонтерской деятельности, и это прежде всего благодаря переходу от обязательного объединения к свободному. Последовательно, этот сектор в ЧР процветает, в основном, благодаря переходу к демократии и открытию пространства для свободной деятельности в волонтерских организациях. Ситуация в ЧР таким образом совершенно другая, чем ситуация в

РФ. Этот период заменяет с 1951 года по 1989 год очень тяжелое время. Объединения переходят в массовые организации и граждане не хотят в этих организациях участвовать. Однако, следует еще один ключевой год – 1989 год. С 1990-ого года до сих пор происходит расцвет НКО в ЧР. НКО могут свободно вести свою деятельность, они привлекают финансовые средства из фондов ЕС и они объединяются с другими организациями. Несмотря на то, что негосударственный некоммерческий сектор Чешской Республики также сталкивался со значительными трудностями и преодолел несколько грустных периодов, он сегодня, в отличие от третьего сектора РФ, хорошо работает.

Вторая глава описывает отдельные области деятельности благотворительностей и их цели. Впоследствии здесь представлена организационная структура, описаны предоставляемые услуги и деятельность в рамках благотворительностей и в заключении обсуждаются некоторые из других видов деятельности благотворительностей в ЧР и РФ. По данным в этой главе видно, что разница между благотворительностями в ЧР и РФ также заметна с точки зрения их организационной структуры. В ЧР восемь основных епархиальных благотворительностей, которые разделены на несколько десятков небольших благотворительных организаций, далее объединяющих под собой различные благотворительные дома, консультационные центры и другие центры помощи. В Российской Федерации, наоборот, существуют только три основные, а также крупнейшие епархиальные благотворительности, которые под собой имеют несколько других, более мелких, благотворительностей. У благотворительностей в РФ также больше различий в ориентации на различные виды деятельности. Благотворительность здесь в рамках локальной сферы часто больше сосредоточена только на одну конкретную группу населения или на специфическую проблематику – например бездомность. Деятельность благотворительностей в ЧР имеет, наоборот, большой диапазон. В рамках другой деятельности организация Каритас в ЧР также уделяет большое внимание на помощь странам, которые оказались в кризисе и поддерживает жизнь в странах с плохими условиями жизни. Каритас в РФ наоборот практически зависит от помощи других стран. Одним из основных партнеров московской благотворительности является Каритас ЧР. Самым крупным и долгосрочным партнером Каритас в РФ затем Германия, которая поддерживает Каритас РФ уже с самого начала ее основания.

Третья глава под названием *Законодательство* в основном посвящена законам, регулирующим католическую благотворительность. В этой главе определено включение католической благотворительности ЧР и РФ в соответствующую организационно – правовую форму, и, следовательно, вводятся основные законы, по которым каждая из благотворительностей регулируется. Каждому из законов посвящена отдельная часть, в которой описывается буква закона, примененная прямо на благотворительность в данной стране. С точки зрения законодательства обе из благотворительностей регулируются соответствующими законами и содержат такие же правовые нормы. Единственной разницей между благотворительностями в ЧР и РФ в рамках законодательства является разница в налоговой льготе. Благотворительностям в ЧР в соответствии с законом предоставлены значительные налоговые льготы, что значительно помогает их функционированию. На стороне благотворительностей в РФ ситуация отличается. Государственная поддержка этих организаций здесь отстает. По закону входит чешская католическая благотворительность в организационно - правовую форму с названием «Целевые устройства церквей». Католическая благотворительность в России попадает в группу «Общественных и религиозных организаций».

Четвертая часть настоящей работы под названием *Финансирование* является основной частью настоящей бакалаврской работы, так как именно тема финансирования предоставляет самый лучший вид на функционирование благотворительностей в негосударственном некоммерческом секторе различных стран. Эта глава анализирует источники финансирования и финансовых средств благотворительностей, уделяет внимание их государственной поддержке, налогам и она ориентируется также на структуру расходов. Внимание здесь также уделяется теме добровольчества, потому что от работы добровольцев функционирование благотворительностей почти зависит. Из данной бакалаврской работы видно, что между финансированием благотворительностей в ЧР и РФ большая разница. Финансы обеих филиалов происходят от различных субъектов. В случае, если один из источников изменит, благотворительность имеет возможность привлечь финансовые средства из других источников. Источники финансирования в обеих благотворительностях отличаются. Крупнейший источник доходов благотворительностей в ЧР составляют субсидии, гранты и государственные

пособия (40%). Вторым источником доходов являются доходы от собственной деятельности – предоставление размещения, питания, ночлегов, индивидуальной помощи, патронажной службы, продажа товаров и др. (около 40%). Другими источниками финансов является донорство и финансы из благотворительных сборов. Благотворительностям государство в ЧР обеспечивает также налоговые льготы, что им очень облегчает работу. Освобождение от налогового предоставляется не только организациям, но также отдельным донорам, которые после того могут отчислить предоставленные взносы от налоговой базы. Эти льготы мотивируют людей к донорству. Ситуация у благотворительностей в РФ отличается. Наиболее финансовых средств они получают от доноров и спонсоров (45%), главным образом из-за рубежа. Другими источниками являются финансы из коммерческой деятельности благотворительностей, пожертвования от присоединенных организаций, неденежные и другие пожертвования, доходы от собственной деятельности и др. Финансовые ресурсы из дотаций и субсидий благотворительностям в РФ в долгосрочной перспективе не удастся получить. Благотворительности пытаются участвовать в текущих конкурсах на субсидии и гранты, но их просьбы всегда отвергают. По этой причине они пытаются получить финансы через обращение к людям в Интернете, на разных мероприятиях и на порталах, как например Планета. ру.

Из приведенной выше информации вытекает, что благотворительности в ЧР способны, в отличие от благотворительностей в РФ, финансировать свою деятельность из своих доходов. Благотворительности в РФ, наоборот, зависят от доноров и спонсоров, что приносит им жизненные проблемы. Благотворительности в ЧР не должны бояться о свои доходы от субсидий и грантов, потому что они получают их регулярно, и, кроме того, они происходят от различных субъектов. Маловероятно, что все субъекты перестанут финансировать благотворительности одновременно. Кроме того, отдельные благотворительности имеют возможность использовать другие источники финансирования. В РФ ситуация иная, потому что благотворительности зависят от доноров, которые могли бы в будущем прекратить финансирование. Доноры также не являются постоянным источником доходов. В случае прекращения пожертвований от большего количества доноров, благотворительности в РФ не имеют возможность заменить этот источник доходов

другим источником, потому что другие доходы составляют лишь незначительную часть общего бюджета благотворительностей в РФ.

Заключительная глава, посвященная презентации благотворительных организаций, т.е. их коммуникацией с внешней средой, показывает, что благотворительность в РФ в будущем должна больше стараться представлять свою деятельность потому что эта активность с их стороны значительно отстает. Успешная коммуникация с общественностью может быть для благотворительностей в РФ, особенно при важности финансовых средств от доноров, вопросом их будущего существования.

Настоящая бакалаврская работа продемонстрировала, что две национальные филиалы одной и той же международной НКО значительно отличаются в обществе данной страны и имеют большие различия в возможностях существования с точки зрения долгосрочного воздействия.

BIBLIOGRAFIE

Knižní zdroje

1. BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.
2. BOUKAL, Petr a VÁVROVÁ, Hana. Ekonomika a financování neziskových organizací. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8.
3. REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
4. ŠKARABELOVÁ, Simona. Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3031-3.
5. TETŘEVOVÁ, L. Veřejná ekonomie. 1. Vydání. Příbram: Professional publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.

Internetové a elektronické zdroje

1. Brace law firm. *Финансирование некоммерческих организаций* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://brace-lf.com/ru/korporativnoe-pravo/finansirovanie-nekommercheskikh-organizatsij>
2. BURDA, Jan. *Fundraising pro úplné začátečníky* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/files/fundraisingNIDM.pdf>
3. Gaudete.ru. *«Каритас С – Петербург» ищет деньги на Планете* [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://gaudete.ru/caritas-planeta/>
4. HYÁNEK, V., ŠKARABELOVÁ, S., ŘEŽUCHOVÁ, M. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/>
5. Charita ČR. *O charitě – Charita Česká republika* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

6. Charita ČR. *Sociální a zdravotní služby* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/jak-pomahame/socialni-a-zdravotni-sluzby/>
7. Charita Hranice. *Ekonomický úsek – financování* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.hranice.charita.cz/financovani/>
8. Charita Ostrava. *Daňové zvýhodnění dárců* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://ostrava.caritas.cz/danove-zvyhodneni-darcu/>
9. Jourclub. *Экономика и финансы — Благотворительные фонды - возможный источник финансирования* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.jourclub.ru/3/88/>
10. Ministerstvo financí České republiky. *Financování nestátních neziskových organizací* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>
11. Ministerstvo zahraničí ve spolupráci s Rádiem Praha. *Neziskový sektor* [online]. [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>
12. Oblastní charita Hradec Králové. *Festival sociálních služeb* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.charitahk.cz/akce/festival-socialnich-sluzeb-poznejme-se-navzajem2016/>
13. Planeta.ru. *Благотворительные проекты* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <https://charity.planeta.ru/>
14. Sekretariát RVNNO. *Typologie NNO v ČR podle Státní politiky vůči NNO v letech 2015 – 2020* [online]. [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_666/fakta_neziskovkyv_typy_neziskovykh_organizaci/

15. Úřad vlády České republiky. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2014_material_pro_web.pdf
16. ŽÁKOVÁ, M. *Charakteristika dobrovolnictví* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/dobrovolnictvi-charakteristika>
17. Каритас Юга России. *Что такое Каритас?* [online]. [cit. 201-03-06]. Dostupné z: <https://caritasru.wordpress.com>
18. Каритас Омск. *Годовой отчет за 2015 год* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://nko-omsk.ru/images/document/Karitas2015.pdf>
19. Каритас Санкт – Петербург. *Благотворители и партнеры* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.caritas-spb.org.ru/help/thank-you/benefactors-and-partners>
20. Каритас Санкт – Петербург. *О нас* [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://www.caritas-spb.org.ru/about/caritas-st-petersburg>
21. Каритас Санкт – Петербург. *Религиозная организация «Католический благотворительный центр «Каритас Санкт – Петербург»* [online]. [cit. 2016-11-11]. Dostupné z: <http://opokar.peterlife.ru/russian%20charitable%20institutions/russian%20charitable%20institutions%20046.htm>
22. ЛЕДНИЦКА, А. *«Каритас» Омска: 20 лет в служении Богу и людям* [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://sib-catholic.ru/20-let-v-sluzhenii-bogu-i-lyudyam/>
23. Социальная работа. *Третий сектор и его роль в социальной защите населения* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://soc-work.ru/article/24>
24. ЯРЫГИНА Т. и АНТИПОВА. Т. и ШАЛГАНОВА И. *Третий сектор в России* [online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <http://www.yabloko.ru/Themes/Social/soc-37.html>

25. <http://www.caritas.org/>

26. <http://www.prostejov.charita.cz/charita-prostejov/>

Právní předpisy

1. Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb.
2. Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností.
3. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
4. Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.
5. Федеральный закон N 7 – ФЗ "О некоммерческих организациях" от 12. 01. 1996.
6. Федеральный закон N 40 – ФЗ „О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации по вопросу поддержки социально ориентированных некоммерческих организаций“ от 5. 4. 2010.
7. Федеральный закон N 125 – ФЗ "О свободе совести и о религиозных объединениях" от 26. 09. 1997.
8. Федеральный закон N 135 – ФЗ “О благотворительной деятельности и благотворительных организациях“ от 26. 09. 1997.

Ostatní zdroje

1. Emailová komunikace s Nataljou Pěvcovou (ředitelka charity Petrohrad).
Email: caritas.petersburg@mail.admiral.ru
2. Emailová komunikace s Nataljou Sokolovou (zástupkyně ředitele charity Novosibirsk). Email: natalja.sokolova@caritas-siberia.org
3. Stanovy CHČR [online]. Dostupné z:
<http://www.charita.cz/res/archive/014/001598.pdf?seek=1359990827>

4. Výroční zprávy CHČR [online]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/ke-stazeni/vyrocní-zpravy/>
5. VIDEO: «Каритас» 25 лет служения в Сибири. Полная версия [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Wzpl75AMyDM&t=2174s>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ANNO	Asociace nestátních neziskových organizací
ČR	Česká republika
ECHO	Generální ředitelství pro humanitární pomoc a civilní ochranu Evropské komise
EU	Evropská unie
CHČR	Charita Česká republika
CHRF	Charita Ruské federace
MKČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
NNO	Nevládní/ nestátní nezisková organizace
OSN	Organizace spojených národů
RF	Ruská federace
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

ANOTACE

Jméno a příjmení autora:	Žaneta Sklenářová
Vedoucí bakalářské práce:	doc. Mgr. Jitka Komendová, Ph.D.
Název fakulty:	Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Název katedry:	Katedra slavistiky
Název bakalářské práce v češtině:	Katolická charita v kontextu neziskového sektoru ČR a RF
Název bakalářské práce v angličtině:	The catholic charity in the context of non – profit sector of the Czech Republic and the Russian Federation
Počet stran:	62
Počet znaků:	89 234
Počet příloh:	0
Počet titulů použité literatury:	5
Počet internetových zdrojů:	26
Počet ostatních zdrojů:	13

Klíčová slova:

Katolická charita, nestátní neziskový sektor, nestátní nezisková organizace, Charita Česká republika, Charita Ruské federace, financování, legislativa, prezentace charit

Charakteristika bakalářské práce:

Tématem bakalářské práce je analýza a porovnání činnosti katolické charity v neziskovém sektoru České republiky a Ruské federace prostřednictvím vybraných témat. Pozornost je zaměřena především na téma financování charit, legislativní úpravu charit a prezentaci charit ve sdělovacích prostředcích. Na základě těchto témat práce ukazuje, jak velké jsou rozdíly mezi dvěma národními pobočkami téže mezinárodní nevládní neziskové organizace. Hlavním cílem práce je vymezit rozdíly mezi katolickou charitou fungující v České republice a Ruské federaci a dále také poukázat na možné problémy charit do budoucna.